

Uygulama Sonrası Değerlendirme Raporu

İşletmelere Yönelik
Bilgi ve İletişim Teknolojileri Odaklı
Ekonomik Kalkınma
Mali Destek Programı
(2012)

İzleme ve Değerlendirme Birimi

2015

DEĞERLENDİRME EKİBİ

Mevlana C. KAPLAN – Uzman

Aşkın AYIK – İzleme ve Değerlendirme Birim Başkanı

İZLEME EKİBİ

Furkan COŞKUN – Uzman

M. Hasan BULUT – Uzman

Gökhan ÇOBAN – Uzman

Musa SEÇGİNLİ – Uzman

Nesrin BEDELOĞLU – Uzman

M. Emin ŞENGÜL – Uzman

*UNDP (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı) tarafından 29 Eylül – 2 Ekim 2013 tarihleri arasında Brezilya'nın Sao Paulo kentinde düzenlenen 3. Uluslararası Değerlendirme Kapasiteleri Konferansında **2015 Uluslararası Değerlendirme Yılı** ilan edilmiştir.*

İÇİNDEKİLER

1	YÖNETİCİ ÖZETİ	1
2	GİRİŞ	3
3	DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	5
4	İLGİLİLİK ANALİZİ	7
	4.1 PROGRAM ÖNCELİKLERİ	7
	4.2 PROGRAMIN TEKLİF ÇAĞRISI DÖNEMİ PLANLARIYLA OLAN İLGİLİLİĞİ	7
	4.2.1 Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013).....	7
	4.2.2 İstanbul Bölge Planı (2010-2013).....	7
	4.3 PROGRAMIN GÜNCEL PLANLARLA OLAN İLGİLİLİĞİ	8
	4.3.1 Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018).....	8
	4.3.2 İstanbul Bölge Planı (2014-2023).....	8
	4.4 PROJELERİN İLGİLİLİĞİ	8
	4.5 GENEL İLGİLİLİK DEĞERLENDİRMESİ	10
5	ETKİLİLİK ANALİZİ	11
	5.1 PROJE BAZINDA DEĞERLENDİRMELER	11
	5.2 PROGRAM BAZINDA DEĞERLENDİRMELER	12
6	ETKİNLİK ANALİZİ	13
	6.1 AJANSIN GENEL HİZMETLER MALİYETİ	14
	6.2 PROJE BAZINDA DEĞERLENDİRMELER	16
	6.2.1 M.B.İ.S Bilgisayar Otomasyon Danışmanlık ve Eğitim Hizm. San. Tic. A.Ş.....	16
	6.2.2 Yücel Elektrik Elektronik Otomotiv İnş. Tur. San. Ve Tic. Ltd. Şti.....	18
	6.2.3 Proline Bilişim Sistemleri Tic. A.Ş.....	20
	6.2.4 Uyumsoft Bilgi Sistemleri ve Teknolojileri Tic A.Ş.	22
	6.2.5 ETB Elektronik Teknoloji Ve Bilişim Hizmetleri San. Tic. A.Ş.....	24
	6.2.6 SESTEK Ses Ve İletişim Bilgisayar Teknolojileri San. ve Tic. A.Ş.	26
	6.2.7 Arşivist Dizayn Arşiv Kütüphane Belge Bilgi Yönetimi ve Bilişim Sist. Ltd. Şti.	28
	6.2.8 Karayel Özel Eğitim ve Psikolojik Dan. Hizm. Bilişim. Tekno. San. Tic. Ltd. Şti.	30
	6.2.9 Genom Bilişim Teknolojileri Danışmanlık ve Tic. A.Ş.....	32
	6.2.10 IAS Yazılım Geliştirme ve Servis Ltd. Şti.	34
	6.2.11 Prodea Bilgi Teknolojileri Danışmanlık A.Ş.	36
	6.2.12 Erguvan Bilişim San. ve Tic. A.Ş.	38
	6.3 PROGRAM BAZINDA DEĞERLENDİRMELER	40
7	SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ANALİZİ	43

8	ETKİ ANALİZİ.....	44
8.1	KÜRESEL REKABET EDEBİLİRLİK VE KALKINMA İLİŞKİSİ	44
8.2	YENİLİK VE KÜRESEL REKABET EDEBİLİRLİK İLİŞKİSİ.....	44
8.3	PROGRAMIN HEDEFİ.....	46
8.4	PROGRAMIN EKONOMİK KALKINMAYA ETKİSİ	47
8.5	İŞLETMELERE YÖNELİK YARATICI ENDÜSTRİLER MALİ DESTEK PROGRAMI İLE BİRLİKTE TOPLAM ETKİ	51
9	KATKISALLIK	52
10	SONUÇ.....	55
10.1	PROJELERİN GENEL DEĞERLENDİRMESİ.....	55
10.2	PROGRAMIN GENEL DEĞERLENDİRMESİ	56

1 YÖNETİCİ ÖZETİ

İstanbul Bölgesindeki işletmelerin bilgi ve teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanarak daha fazla değer üretmesini sağlayarak bölgenin küresel rekabet edebilirlik düzeyinin yükselmesine katkıda bulunmayı hedefleyen 'İşletmelere Yönelik Bilgi Ve İletişim Teknolojileri Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı' kapsamında, 2013 Ağustos - 2014 Haziran döneminde 12 proje yürütülmüştür.

Proje faaliyetleri kapsamında;

- 3 projede üniversiteler ile işbirliği kurulmuş,
- 2 projede Ar-Ge çalışması yapılmış
- projelerin tamamında yenilik üretilmiş (11 ürün/hizmet yeniliği, 1 süreç yeniliği, 1 pazarlama yeniliği),
- söz konusu yeniliklere ilişkin 4 faydalı model başvurusunda bulunulmuş

ve bu yolla yararlanıcıların rekabet edebilirliklerinin artması sağlanmıştır.

Sonuçta;

- 5 yararlanıcının proje sürelerinin sona erdiği yılı takip eden takvim yılına (2014) ilişkin faaliyet karlarının proje sayesinde arttığı ve takip eden 4 yıla ilişkin beklentinin de aynı yönde olduğu,
- 7 yararlanıcının karlarının ise 2014 yılında etkilenmemekle beraber, takip eden 4 yılda artmasının beklendiği,
- projeler sayesinde tüm yararlanıcıların 2014 yılı toplam karının %3,1 oranında (410 bin TL civarında) arttığı, müteakip 4 yıl ile birlikte 5 yıllık toplam karının ise %15 oranında (18 milyon TL civarında) artmasının beklendiği,
- tamamı bilgi odaklı sektörlerde olmak üzere toplam 20 yeni istihdam sağlandığı,

tespit edilmiştir.

Proje faaliyetleri ile mevcut ve beklenen sonuçlar, uluslararası kurumlarda ve gelişmiş ülkelerde kamu müdahalelerinin değerlendirilmesinde uygulanmakta olan 5 kriter (ilgililik, etkililik, etkinlik, sürdürülebilirlik, etki) ve katkısallık çerçevesinde değerlendirilerek projelerin ve programın başarı düzeyleri hesaplanmıştır:

- ✓ Programın hedef ve önceliklerinin proje teklif çağrısı tarihindeki ve mevcut ulusal ve bölgesel planlara ait stratejik amaç ve hedefler ile uyumlu olduğu, proje sonuçlarının ise program hedef ve önceliklerine katkı sağladığı ve böylece program ve projelerin **ilgililik** kriterini karşıladığı tespit edilmiştir.
- ✓ **Etkililik** kriteri çerçevesinde, program bazında hedef belirlenmediğinden projelerin belirledikleri hedeflere ulaşma oranları hesaplanmış olup; ortalamanın %100 olduğu ve 12 projenin tamamının hedeflerine ulaştığı gözlenmiştir.
- ✓ Projeler sonucunda topluma sağlanması beklenen toplam faydanın parasal değerinin (projelerin sona erdiği 2014 yılsonu itibarıyla net bugünkü değerinin) Ajansın yaptığı harcamalar tutarını 2016 yılının ikinci çeyreğinde, toplam harcamalar tutarını ise 2017 yılının ikinci çeyreğinde karşılaması, projeler sona erdikten sonraki 10 yıl içinde Ajansın yaptığı harcamaların yaklaşık 18,9 katı değerine, toplam harcamaların ise 7,4 katı değerine ulaşması beklenmekte olup; programın **etkin** olduğu sonucuna varılmıştır.

- ✓ Projelerin tamamında **sürdürülebilirliğin** sağlandığı gözlenmiştir.
- ✓ Program, Bölgenin ve Bölgede hedef grubu olan işletmelerin küresel rekabet edebilirliklerini artırarak ekonomik kalkınmaya katkı sağlamış olup; Bölgedeki tüm şirketlerin 2014 yılı toplam net karının yüz binde 0,5 oranında artmasını sağlamıştır. Söz konusu etkinin sonraki yıllarda da sürmesi beklenmektedir.
- ✓ **Katkısallık** analizi kapsamında, Ajans desteğinin projelerin gerçekleşmesine ve projelerin elde edilen sonuçlara katkısı değerlendirilmiş olup; Ajans desteğinin katkısallığının tam olduğu, yani sonuçların tamamının (gerçekleştikleri dönem itibarıyla) desteğimiz sayesinde elde edildiği sonucuna varılmıştır.
- ✓ Etkinlik, etkililik, sürdürülebilirlik ve etki analizi sonuçları üzerinden skalalar oluşturularak 10 puan üzerinden **projelerin başarı düzeyleri** hesaplanmış olup; ortalaması olan 4,69 puanın üzerinde 8 proje bulunmaktadır.
- ✓ Etkinlik ve etki analizlerine katkısallık faktörünü katarak (programlar karşılaştırılırken kullanılmak üzere) **Programın başarı düzeyi** hesaplanmıştır. Ajans katkısallığı tam olduğundan, bulunan değerler etkilenmemiştir. Buna göre, Bölgedeki tüm şirketlerin 2014 yılı toplam net karında yüz binde 0,5 oranında artış sağlanmış olup; 10 yılın sonunda, devletin yaptığı harcamaların yaklaşık 18,9 katı değerinde sosyal refah artışı beklenmektedir.

2 GİRİŞ

Kamu politikalarının değerlendirilmesi, demokratik ülkelerde ve uluslararası kurumlarda 1960'lı yıllardan bu yana teşvik edilen ve kurumsallaşan bir yönetim aracı olmuştur. Bu kapsamda, UNDP (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı) tarafından 29 Eylül – 2 Ekim 2013 tarihleri arasında Brezilya'nın Sao Paulo kentinde düzenlenen 3. Uluslararası Değerlendirme Kapasiteleri Konferansında 2015'in Uluslararası Değerlendirme Yılı ilan edilmesi son dönemde gerçekleşen önemli gelişmeler arasında yer almıştır.

Özellikle, kamu kaynakları kullanılarak uygulanan destekleme politikalarının değerlendirilmesine ilişkin toplumsal talep bu yönde yapılan çalışmalara hız vererek uzmanlıkların oluşmasını ve detaylı analiz modellerinin geliştirilmesini sağlamıştır. Bu modellerde; hesap verilebilirliğin ve politika yapıcılara geri bildirim sağlanabilmesi amacıyla, müdahalenin hedeflenen etkiye ulaşma ve maliyetine oranla fayda üretme başarısının hesaplanmasına ilişkin yöntemler ortaya koyulmuştur.

Bu kapsamda, Ajansımız mali destek programlarının değerlendirilmesi gündeme alındığında, öncelikle kapsamlı bir literatür taraması yapılarak, Birleşmiş Milletler Örgütü, OECD, Avrupa Birliği kurumları ve gelişmiş ülkelerde uygulanmakta olan yöntemler araştırıldı ve programlara uygun değerlendirme usullerinin ana hatları belirlendi. Nasıl bir değerlendirme istendiğine karar verildikten sonra bu işin kimin tarafından yapılacağı gündeme geldi. Objektifliği sağlamak için, değerlendirmenin Ajans dışı uzmanlar tarafından yapılmasının uygun olacağı düşünüldü. Ancak, incelenen mevcut değerlendirme örneklerindeki yöntemlerin beklentileri karşılamadığı kanaatine varıldı. Ajansın programlama süreçlerinin dışında kalan izleme ve Değerlendirme Biriminin sübjektif olarak nitelendirilemeyecek şeffaf bir yöntem geliştirerek bu çalışmayı yürütmesi kararı alındı ve sonuca varıldı.

Geliştirilen yöntem; uluslararası kurumların ve gelişmiş ülkelerin uyguladığı değerlendirme kriterleri ve temel metodolojileri ile birlikte detaylarda birçok yenilikler içeriyor. Yöntemin ayırt edici özellikleri arasında;

- Ajansın mali destek programlarının yapısına uygun olması,
- Objektifliği sağlaması ve sübjektif yorumlar içermemesi,
- Projeleri ve programları birbirleriyle karşılaştırmaya olanak sağlayan sayısal sonuçlar içermesi,
- Uygulama sonrası ortaya çıkan sonuçlardan yola çıkarak beklenen sonuçları da analize katması,
- Bilimsel kaynaklara, yararlanıcılardan alınan verilere ve anketlere dayalı olarak yapılan masa başı bir çalışma olması,

sayılabilir.

Bu çalışmada; değerlendirme kriterleri ortaya koyulduktan sonra, her bir kriter bazında geliştirilen yöntem ile tek tek projelere ve programa ilişkin olarak ulaşılan sonuçlar safha safha açıklandı. Bu sonuçlar ile Ajans desteği arasındaki illiyet bağı analiz edildikten sonra, tüm tespitleri bir araya getirmek amacıyla geliştirilen yöntemle projelerin ve programın genel değerlendirmesi yapıldı.

Çalışma boyunca sadeliği ve anlaşılabilirliği sağlamak yararlanıcıların tam unvanları yerine aşağıdaki tabloda belirtilen kısa unvanları kullanılmıştır.

Yararlanıcı Unvan	Yararlanıcı Kısa Unvan
M.B.İ.S Bilgisayar Otomasyon Danışmanlık ve Eğitim Hizm. San. Tic. A.Ş.	M.B.İ.S.
Yücel Elektrik Elektronik Otomotiv İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti.	YÜCEL ELEKTRİK
Proline Bilişim Sistemleri ve Tic. A.Ş.	PROLINE
Uyumsoft Bilgi Sistemleri ve Teknolojileri Tic. A.Ş.	UYUMSOFT
ETB Elektronik Teknoloji ve Bilişim Hizmetleri San. Tic. Ltd. Şti.	ETB
Sestek Ses ve İletişim Bilgisayar Teknolojileri San. ve Tic. A.Ş.	SESTEK
Arşivist Dizayn Arşiv Kütüphane Belge Bilgi Yönetimi ve Bilişim Sist. Ltd. Şti.	ARŞİVİST
Karayel Özel Eğitim ve Psikolojik Dan. Hizm. Bilişim Tekno. San. Tic. Ltd. Şti.	KARAYEL
Genom Bilişim Teknolojileri Danışmanlık ve Tic. A.Ş.	GENOM BİLİŞİM
IAS Yazılım Geliştirme ve Servis Ltd. Şti.	IAS
Prodea Bilgi Teknolojileri Danışmanlık A.Ş.	PRODEA
Erguvan Bilişim San. ve Tic. A.Ş.	ERGUVAN BİLİŞİM

3 DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ

Değerlendirme, OECD kaynaklarında, devam etmekte olan ya da tamamlanmış proje, program veya politikaların planlama ve uygulama süreçleri ile sonuçlarının sistematik ve objektif olarak incelenmesi şeklinde tanımlanmaktadır.

Değerlendirme;

- kamu müdahalesinin¹ başarısının ölçülmesi,
- mevcut program ve politikaların geribildirimlerinden yapılan çıkarımların sonraki müdahalelerin geliştirilmesine veya karar verme mekanizmalarında kullanılmasına olanak vermesi ve
- hesap verilebilirliğin sağlanması,

amacıyla yapılır.

OECD ve Avrupa Komisyonu, kamu müdahalelerini ilgililik, etkinlik, etkililik, etki ve sürdürülebilirlik kriterleri çerçevesinde değerlendirmektedir.²

İlgililik

İlgililik kapsamında, kamu müdahalesinin hedeflerinin hedef grubuna ilişkin müdahale tarihindeki ve sonrasındaki üst politikalar ile ne ölçüde uyumlu olduğu değerlendirilmektedir.

Bu çalışmada; program hedeflerinin hem teklif çağrısı dönemindeki hem de güncel ulusal ve bölgesel planlarla olan ilgililiği ile müdahale kapsamında yürütülen proje faaliyetlerinin ve çıktılarının program hedefleriyle uyumlu olup olmadığı incelenmiştir.

Etkililik

Etkililik analizi; performans değerlendirmesi niteliğinde bir yöntem olup, kamu müdahalesinde belirlenen hedeflerin ne oranda başarıldığını ölçer. Program hedefleri belirlenmediğinden çalışmamızda sadece projelerin hedeflerine ulaşma dereceleri ölçülmüştür.

Etkinlik

Etkinlik analizi; kamu müdahalesinin doğurduğu maliyete oranla sosyal/ekonomik fayda üretme başarısını, yani ne ölçüde maliyet etkin olduğunu ölçer. “Elde edilen sonuçlar katlanılan maliyetlere değer mi/değdi mi?” ve “Toplam sosyal refah artar mı/arttı mı?” sorularına yanıt aranır.

¹ Müdahale kavramı önceden belirlenen amaçlara ulaşmak için devlet tarafından uygulanan veya desteklenen proje, program veya politika için kullanılan terimdir.

² The DAC Principles for the Evaluation of Development Assistance, OECD, 1991, Glossary of Terms Used in Evaluation, in ‘Methods and Procedures in Aid Evaluation’, OECD 1986, and the Glossary of Evaluation and Results Based Management (RBM) Terms, OECD, 2000

Analizimizde; programın uygulama süresinde üretilen ve sonraki 10 yılda üretilmesi beklenen faydalar aynı sürelerde katlanılan ve katlanılması beklenen maliyetler ile karşılaştırılmıştır.

Etki

Etki analizinde; kamu müdahalelerinin hedef grubunda dolaylı veya doğrudan, amaçlanmış veya amaç dışı yarattığı olumlu ve olumsuz değişimler incelenmektedir. Buna müdahale sonucunda yerel, sosyal, ekonomik, çevresel ve diğer tüm kalkınma göstergelerinde oluşan etki de dâhildir. Ayrıca, müdahalenin sonuçlarının ne olduğu, faydalananlarda sağladığı temel değişikliklerin neler olduğu ve bu aktivitelerden kaç kişinin etkilendiği sorgulanmaktadır.

Bu çalışmada; projelerin sona erdikten sonra geçen süre içinde hedef grubunda meydana getirdiği ve proje sonrasındaki 5 yılda meydana getirmesi beklenen etkiler değerlendirilmiştir.

Sürdürülebilirlik

Sürdürülebilirlik analizinde; müdahale kapsamında yürütülen faaliyetlerin müdahale sona erdikten sonra fayda üretmeye devam edip etmediği değerlendirilmektedir³.

Katkısallık

Söz konusu 5 değerlendirme kriterine ilave olarak, kamu müdahalesinin doğurduğu net etkiyi ölçebilmek için;

- öncelikle, müdahale ile çıktı ve sonuçlar arasındaki illiyet bağının kurulması, yani müdahale sonucunda ortaya çıkan sonuçların ne oranda destek sayesinde gerçekleştiği, başka bir deyişle desteğin söz konusu sonuçların ortaya çıkmasına ne kadar katkı sağladığının belirlenmesi,
- diğer yandan, ortaya çıkmasına neden olunan olumsuz etkilerin de hesaba katılması,

gerekir.

Bunun için, yararlanıcılara uygulanan anketler dikkate alınarak katkısallık analizi yapılmış ve hedeflenen çıktı/sonuçların gerçekleşmesinde sağlanan net katkı belirlenmeye çalışılmıştır.

³ European Comission Directorate-General for Education and Culture; Handbook on Sustainability, 2006

4 İLGİLİLİK ANALİZİ

4.1 PROGRAM ÖNCELİKLERİ

İşletmelere Yönelik Bilgi Ve İletişim Teknolojileri Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı'nın hedefi İstanbul BİT sektörünün inovasyon kabiliyeti, işbirliği imkanları ve rekabetçiliğinin güçlendirilerek İstanbul Bölgesinin küresel rekabet edebilirlik düzeyinin yükselmesine katkı sağlamaktır.

Program öncelikleri;

- BİT sektöründe diğer ekonomik sektörlerle yönelik yüksek katma değer üreten yenilikçi ürün ve faaliyetlerin geliştirilmesi ve ticarileştirilmesi
- BİT sektöründe faaliyet gösteren ve bu sektörle ilişkili kurum ve kuruluşlar arasında altyapı, inovasyon ve sektörün sorunlarının çözümüne yönelik işbirliklerinin geliştirilmesi

olarak belirlenmiştir.

Bu kapsamda projelerin; BİT sektöründe bilgi ve teknolojinin üretilmesi, geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve ekonomik değere dönüştürülmesine ve bilgi ve teknoloji kullanımının artırılmasına katkıda bulunması beklenmiştir.

4.2 PROGRAMIN TEKLİF ÇAĞRISI DÖNEMİ PLANLARIYLA OLAN İLGİLİLİĞİ

4.2.1 Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013)

Dokuzuncu Kalkınma Planının vizyon bileşenleri arasında “küresel ölçekte rekabet gücüne sahip olmak” ve “bilgi toplumuna dönüşmek” bulunmakta olup; bu vizyon doğrultusunda belirlenen beş gelişme ekseninde “rekabet gücünün artırılması” yer almıştır. Bu eksen altındaki 8 öncelikten ikisi ‘Ar-Ge ve yenilikçiliğin geliştirilmesi’ ve ‘Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin yaygınlaştırılması’ olarak belirlenmiştir.

4.2.2 İstanbul Bölge Planı (2010-2013)

Dokuzuncu Kalkınma Planı doğrultusunda Ajans tarafından hazırlanan 2010-2013 İstanbul Bölge Planının vizyon bileşenleri arasında “yüksek katma değer üreten ekonomik faaliyetleri tercih etmek” bulunmakta olup; bu vizyon doğrultusunda belirlenen beş gelişme ekseninde “küresel rekabet edebilirlik” yer almıştır. Bu eksen altındaki stratejik amaçlar arasında ise ‘Bölgenin bilim ve teknoloji üssü haline getirilmesi’ ve ‘Yaratıcı endüstrilerin geliştirilmesi’ bulunmaktadır. Söz konusu amaçlar kapsamında belirlenen aşağıdaki hedefler Programın öncelikleri ile ilgili bulunmaktadır:

- Ar-Ge, teknoloji geliştirme ve yenilikçiliğin özendirilmesi ve yüksek katma değer yaratan yenilikçi girişimlerin desteklenmesi
- Bölgede yaratılan bilim ve teknolojinin kullanımının yaygın hale getirilerek ekonomik değer haline getirilmesi
- Ar-Ge ve yenilikçiliğin desteklenmesi ve bilgi paylaşım ağının oluşturulması

4.3 PROGRAMIN GÜNCEL PLANLARLA OLAN İLGİLİLİĞİ

4.3.1 Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018)

Rekabet gücünün artırılması, Onuncu Kalkınma Planının amaçları arasında da yer almış olup; bu kapsamda, üretim faktörlerinin verimlilik düzeylerinin artırılması, yenilik üretme kapasitesinin yükseltilmesi ve yeniliklerin mevcut üretim yapısıyla bütünleştirilmesi hedeflenmiştir. Ayrıca bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygın ve etkin kullanılması da Onuncu Kalkınma Planının amaçları arasında yer almış olup; bu kapsamda, ülkenin rekabet gücünün artırılması, refah düzeyinin yükseltilmesi ve nitelikli istihdamın geliştirilmesi hedeflenmiştir.

4.3.2 İstanbul Bölge Planı (2014-2023)

2014-2023 İstanbul Bölge Planı'nın 3 gelişme ekseninde 'küresel ekonomide söz sahibi, yüksek katma değer üreten, yenilikçi ve yaratıcı ekonomi' yer almıştır. Bu eksen kapsamında, Bölgenin küresel değer zincirlerinde rekabetçi bir konum edinmesi amaçlanmıştır olup; aşağıda belirtilen stratejiler ve alt hedefleri Programın öncelikleriyle ilgili bulunmaktadır:

- İstanbul'un ekonomik anlamda küresel çekim merkezi olması;
 - İstanbul'un bilgi ve iletişim teknolojilerinde küresel rekabet gücünü artırarak, ülke ve yakın bölge merkezi olması.
- İstanbul'un küresel rekabet gücünü ortaya koyabileceği ve uluslararası değer zincirinde yüksek katma değerli işlevler edineceği sektörlerde uzmanlaşması ve bu sektörlerin geliştirilmesi;
 - Katma değeri, teknoloji ve bilgi yoğunluğu yüksek ürün ve hizmetler için Ar-Ge, yenilik ve yaratıcılık odaklı üretim yapısının benimsenmesi

4.4 PROJELERİN İLGİLİLİĞİ

Ar-Ge, Frascati Kılavuzunda⁴, "insan, kültür ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bu dağarcığın yeni uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmalar" olarak tanımlanmış olup; üç temel faaliyeti kapsamaktadır;

- ✓ Temel araştırma (Teorik çalışmalar)
- ✓ Uygulamalı araştırma (Yeni bilgi edinme amacıyla yürütülen özgün çalışmalar)
- ✓ Deneysel geliştirme (Araştırma ve/veya pratik deneyimden elde edilen mevcut bilgiden yararlanarak yeni malzeme, ürün, süreç, sistem ve hizmet üretmeye yönelik sistemli çalışmalar)

Yenilik ise, OECD Oslo Kılavuzunda⁵, "işletme içi uygulamalarda, işyeri organizasyonunda veya dış ilişkilerde yeni veya önemli derecede iyileştirilmiş bir ürün (mal veya hizmet) veya süreç, yeni bir pazarlama yöntemi ya da yeni bir organizasyonel yöntemin gerçekleştirilmesi" şeklinde tanımlanmıştır.

⁴ http://www.tubitak.gov.tr/tubitak_content_files/BTYPD/kilavuzlar/Frascati.pdf

⁵ http://www.tubitak.gov.tr/tubitak_content_files/BTYPD/kilavuzlar/Oslo_Manual_Third_Edition.pdf

- Mal/hizmet yeniliği; (mevcut özelliklerine veya öngörülen kullanımlarına göre) yeni ya da (teknik özelliklerde, bileşenler ve malzemelerde, birleştirilmiş yazılımda, kullanıcıya kolaylığında ve diğer işlevsel özelliklerinde) önemli derecede iyileştirilmiş bir mal veya hizmetin ortaya konulmasıdır.
- Süreç yeniliği; yeni veya önemli derecede iyileştirilmiş bir üretim veya teslimat yönteminin gerçekleştirilmesidir. Teknikler, teçhizat ve/veya yazılımlarda yapılan önemli değişiklikleri içermektedir.
- Pazarlama yeniliği; ürün tasarımı veya ambalajlanması, ürün konumlandırması, ürün tanıtımı (promosyon) veya fiyatlandırılmasında önemli değişiklikleri kapsayan yeniliktir.
- Organizasyon yeniliği; işletmenin aldığı stratejik kararlar sonucunda, ticari uygulamalarında, işyeri organizasyonunda veya dış ilişkilerinde daha önce denemediği bir organizasyonel yöntemi uygulamasıdır.

Projelerin faaliyetleri ve çıktıları bu bilgiler ışığında incelenmiş olup; Ar-Ge faaliyeti yürüten ve yenilik yapan işletmeler tespit edilerek aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yararlanıcı	Ar-Ge	Mal/ Hizmet yeniliği	Süreç yeniliği	Pazarlama yeniliği	Organi- zasyon yeniliği
M.B.İ.S.	0	1	0	0	0
YÜCEL ELEKTRİK	1	1	0	0	0
PROLINE	0	1	0	0	0
UYUMSOFT	0	0	0	1	1
ETB	1	1	1	0	0
SESTEK	0	1	0	0	0
ARŞİVİST	0	1	0	0	0
KARAYEL	0	1	0	0	0
GENOM BİLİŞİM	0	1	0	0	0
IAS	0	1	0	0	0
PRODEA	0	1	0	0	0
ERGUVAN BİLİŞİM	0	1	0	0	0
TOPLAM	2	11	1	1	1

1: var

0: yok

Buna göre; projelerin tamamında Ar-Ge ve/veya yenilik çalışması yapıldığı anlaşılmaktadır. Ayrıca, 3 projede ise üniversiteler ile işbirliği kurulduğu gözlemlenmiştir. Söz konusu tespitlerimizi de dikkate alarak, projelerde gerçekleştirilen faaliyetlerin ve çıktıların Programın hangi önceliklerine katkı sağladığı tarafımızca değerlendirilmiş olup; sonuçları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Yararlanıcı	ÖNCELİK 1 (yenilikçi ürün ve faaliyet)	ÖNCELİK 2 (işbirliği)	İlgili olan öncelik sayısı
M.B.İ.S.	1	0	1
YÜCEL ELEKTRİK	1	0	1
PROLINE	1	0	1
UYUMSOFT	1	0	1
ETB	1	0	1
SESTEK	1	0	1
ARŞİVİST	1	0	1
KARAYEL	1	0	1
GENOM BİLİŞİM	1	0	1
IAS	1	0	1
PRODEA	1	0	1
ERGUVAN BİLİŞİM	1	0	1
TOPLAM	12	0	

1: ilgili

0: ilgili değil

Diğer yandan, bağımsız değerlendirme sürecinde proje tekliflerinin Programın hedef ve öncelikleriyle ve bölgenin ihtiyaç ve sorunlarıyla olan ilgisi 25 puan üzerinden değerlendirilmiş olup; en az 18 puan almak başarılı olma koşulları arasında sayılmıştır. Bu program kapsamında desteklenen projelerin ilgililik puanları ortalaması 20,29 olarak gerçekleşmiştir.

4.5 GENEL İLGİLİLİK DEĞERLENDİRMESİ

Programın öncelikleri önceki ulusal ve bölgesel planlara ait stratejik amaç ve hedefler ile ilgili bulunmuştur. Bu ilgililik, yeni ulusal ve bölgesel planların hedefleri bazında da hala devam etmektedir. Program kapsamında desteklenen projeler tek tek değerlendirildiğinde ise, tamamının Mali Destek Programının en az bir önceliğine katkı sağladığı tespit edilmiştir.

5 ETKİLİLİK ANALİZİ

Etkililik analizi; performans değerlendirmesi niteliğinde bir yöntem olup, projelerde belirlenen hedeflerin uygulama sırasında veya sonrasında ne oranda başarıldığını ölçer. Hedeflere ulaşma derecesini gösteren etkililik, gerçekleşen sonucun hedeflenen sonuçla karşılaştırılmasıyla hesaplanır:

$$\text{Etkililik Oranı} = \frac{\text{Gerçekleşen Sonuç}}{\text{Hedeflenen Sonuç}} \times 100$$

İşletmelere Yönelik Bilgi Ve İletişim Teknolojileri Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı kapsamında yürütülen 12 projenin sonuçları etkililik analizi kapsamında değerlendirilmiş ve başlangıçta belirledikleri hedefleri ne oranda gerçekleştirdikleri gözlemlenmiştir.

5.1 PROJE BAZINDA DEĞERLENDİRMELER

Projelerin hedefler bazında etkililik oranları ve ortalamaları alınarak belirlenen başarı düzeyleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Yararlanıcı		Hedeflenen	Gerçekleşen	Etkililik Oranı	Ortalama Etkililik Oranı
M.B.i.S.	Geliştirilen Yazılım Sayısı	1	1	100%	100%
	İstihdam	2	2	100%	
YÜCEL	Geliştirilen Ürün Sayısı	4	4	100%	100%
	Alınan Faydalı Model Belgesi Sayısı	4	4	100%	
PROLINE	Coğrafi Bilgi Temelli İzin Takip Sistemi Yazılımı Geliştirilmesi	1	1	100%	100%
UYUMSOFT	E-ERP Online Eğitim Web Sayfası	1	1	100%	100%
ETB	Hibrit Biyometrik Kayıt Terminali Sistemi Geliştirilmesi	4	4	100%	100%
	İstihdam	1	1	100%	
SESTEK	Konuşma, Okuma ve Dinleme Modülleri Bulunan Mobil Uygulama Geliştirilmesi	1	1	100%	100%
ARŞİVİST	Elektronik Belge ve Bilgi Yönetimi Sistemi Geliştirilmesi	1	1	100%	100%
KARAYEL	Otizmlili Çocuklar İçin Eğitim Yazılımı	1	1	100%	100%
GENOM	İnsan Kaynakları Yazılımı	1	1	100%	
IAS	Mobil ERP Sistemi Geliştirilmesi	1	1	100%	100%
PRODEA	Mobil ERP Sistemi Geliştirilmesi	1	1	100%	100%
	Marka Tescilli Belgesi Alınması	1	1	100%	100%
ERGUVAN	5 Modüllü Mobil Hastane Bilgi Yönetimi Sistemi Geliştirilmesi	1	1	100%	100%
Ortalama					100%

Program kapsamında yürütülen 12 projenin ortalama etkililik oranı %100 olarak hesaplanmış olup; projelerin tamamı hedeflerine ulaşmıştır.

5.2 PROGRAM BAZINDA DEĞERLENDİRMELER

Program hedefi doğrultusunda 2 öncelik belirlenmiştir;

1. BİT sektöründe diğer ekonomik sektörlerle yönelik yüksek katma değer üreten yenilikçi ürün ve faaliyetlerin geliştirilmesi ve ticarileştirilmesi
2. BİT sektöründe faaliyet gösteren ve bu sektörle ilişkili kurum ve kuruluşlar arasında altyapı, inovasyon ve sektörün sorunlarının çözümlerine yönelik işbirliklerinin geliştirilmesi

Programın etkililiğini değerlendirmek amacıyla, projelerin her bir program önceliği kapsamında belirledikleri hedeflere yönelik ortalama etkililik oranları hesaplanmıştır.

Yararlanıcı	Öncelik 1 (yenilikçi ürün geliştirilmesi)	Öncelik 2 (işbirliği geliştirilmesi)
M.B.İ.S.	100%	0%
YÜCEL ELEKTRİK	100%	0%
PROLINE	100%	0%
UYUMSOFT	100%	0%
ETB	100%	0%
SESTEK	100%	0%
ARŞİVİST	100%	0%
KARAYEL	100%	0%
GENOM BİLİŞİM	100%	0%
IAS	100%	0%
PRODEA	100%	0%
ERGUVAN BİLİŞİM	100%	0%

Projelerin tamamında yenilikçi ürün ve faaliyetlerin geliştirilmesi ve ticarileştirilmesi kapsamında hedefler belirlenmiş olup; ortalama hedef gerçekleştirme oranı % 100 olarak hesaplanmıştır.

6 ETKİNLİK ANALİZİ

Etkinlik analizi; kamu müdahalesinin doğurduğu maliyete oranla sosyal/ekonomik fayda üretme başarısını, yani ne ölçüde maliyet etkin olduğunu ölçer. “Elde edilen sonuçlar katlanılan maliyetlere değer mi/değdi mi?” ve “Toplam sosyal refah artar mı/arttı mı?” sorularına yanıt aranır.⁶

Bir kamu müdahalesinin etkinliğinin, yani ne ölçüde maliyet etkin olduğunun değerlendirilmesinde kullanılan yöntemlerden en yaygın, gelişmiş ve karşılaştırılabilir olanı **fayda-maliyet analizidir.**⁷

Müdahale sonrası yapılan fayda-maliyet analizinde;

- Tüm toplumun veya belirli bir kısmının bakış açısından, uygulamanın başlamasını takip eden belirli bir süre içinde katlanılan ve katlanılması beklenen maliyetler ile üretilen ve üretilmesi beklenen faydalara sayısal (çoğunlukla parasal) olarak değer biçilir. Bunun için, müdahaleye ilişkin olarak yapılan tüm harcamalar toplanır ve elde edilen her türlü faydanın ekonomik değeri hesaplanır.
- Fayda değerlemesinde, müdahale sonucunda elde edilen gelirler ve tasarruf edilen giderler dikkate alınır. Kazanılan zaman, iyileştirilen çevre ve artırılan yaşam kalitesi gibi piyasa değeri olmayan faydaların değerlemesinde ise, toplumun bu faydalar için ‘ödemeye istekli olduğu’ toplam tutar hesap edilir. Toplumun *ödemeye istekli olduğu* tutar; arzu edilen bir sonuca ulaşmak veya arzu edilmeyen bir sonuçtan sakınmak için bireylerin ödemeye hazır oldukları azami tutarların toplamıdır.
- Belirlenen zaman serisi için hesaplanan maliyet ve fayda değerleri ‘bugünkü değer’ formülüyle proje uygulama tarihi itibarıyla iskonto edilir. İskonto oranı olarak, projenin finansmanında kullanılan kaynakların alternatif getiri oranı esas alınır.
- İskontolu fayda değerinin maliyet değerini aşması halinde, müdahalenin net fayda ürettiği, yani maliyet etkin olduğu, refah artışı sağladığı ve devam ettirilebileceği sonucuna varılır.
- Aynı hacim ve kapsamda olup net fayda üreten iki farklı müdahaleden daha yüksek toplam fayda/toplam maliyet oranına sahip olanın, yani aynı düzeyde faydayı daha az maliyetle üretenin daha etkin ve tercih edilebilir olduğu anlaşılır.

Müdahale uygulanmadan önce yapılan ön değerlendirmede de maliyetler ve faydalar tahmin edilmek suretiyle fayda-maliyet analizi yapılabilmektedir.

⁶ Stephanie Riegg Celini, James Edwin Kee; Cost Effectiveness and Cost-Benefit Analysis, *Handbook of Practical Program Evaluation*; (editörler: Wholey, Joseph S.; Hatry, Harry P.; Newcomer, Kathryn E.); 2010; s.525.

⁷ German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development; Tools and Methods for Evaluating the Efficiency of Development Interventions, 2011, s.63

6.1 AJANSIN GENEL HİZMETLER MALİYETİ

Projelerin etkinliği fayda maliyet analiz yöntemiyle değerlendirilirken; proje maliyetleri, Ajans ve yararlanıcı maliyetleri olmak üzere iki temel başlık altında toplanmıştır. Yararlanıcı maliyetleri proje bütçesi dâhilinde yararlanıcının eş finansmanını ve bütçe dışı katkılarını içerir. Ajans maliyetleri ise, destek ödemesi ve ilgili mali destek programının tasarımı, yönetimi ve izlenmesi için yaptığı genel hizmetler maliyetinden oluşur.

Genel hizmetler maliyetinin hesabında

- Ajansın gider bütçesinde 'Genel Hizmetler' başlığı altındaki 'Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri' ile 'Tanıtım ve Eğitim Hizmetleri' dışında kalan 'Genel Yönetim Hizmetleri', 'İzleme, Değerlendirme ve Koordinasyon Hizmetleri' ile 'Plan, Program ve Proje Hizmetleri'ne ilişkin gerçekleşen giderler toplanıp 12 aya bölünerek aylık ortalama genel hizmetler maliyeti hesaplanmıştır. Söz konusu giderlerin tamamının mali destek programlarına ilişkin olduğu varsayılmıştır.

	Genel Hizmetler Maliyeti	Ortalama Aylık
2013	6.009.176,88	500.764,74
2014	6.456.758,16	538.063,18

- Desteklenen her bir projenin teklif çağrısı, bağımsız değerlendirme, uygulama ve raporlama süreçlerinin geçtiği aylara ilişkin genel hizmetler maliyetlerinde payı olduğu değerlendirilmiştir. Buna göre; her bir ayın ortalama genel hizmetler maliyeti ilgili olduğu proje adedine bölünerek proje başına aylık maliyet hesaplanmıştır.

	Şubat 13	Mart 13	Nisan 13	Mayıs 13	Haziran 13	Temmuz 13	Ağustos 13	Eylül 13	Ekim 13	Kasım 13	Aralık 13	Ocak 14	Şubat 14	Mart 14	Nisan 14	Mayıs 14	Haziran 14	Temmuz 14	
STB	13	13																	
ENİ	9	9																	
ICE	12	12																	
KCE	6	6																	
KTM	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17									
GNC	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61							
BIL	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42									
SKA	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
AFT	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15			
BTK	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19			
YEİ	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
BTİ	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
YEK	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
TMK											10	10	10	10	10	10	10	10	10
GEN											46	46	46	46	46	46	46	46	46
YEN											24	24	24	24	24	24	24	24	24
AFK											24	24	24	24	24	24	24	24	24
EVK												15	15	15	15	15	15	15	15
EVI												8	8	8	8	8	8	8	8
TMI														3	3	3	3	3	3
toplam proje adedi	241	241	201	201	201	201	201	201	201	201	246	269	208	211	211	211	177	174	
proje başına aylık maliyet	2.078	2.078	2.491	2.491	2.491	2.491	2.491	2.491	2.491	2.491	2.036	2.000	2.587	2.550	2.550	2.550	3.040	3.092	

- Programın teklif çağrısı süreci Şubat 2013'te başlamış olup, Temmuz 2013'e kadar devam etmiştir. Projelerin uygulanması ve raporlanması ise Ağustos 2013 ile Temmuz 2014 arasında tamamlanmıştır. Buna göre, Şubat 2013 – Temmuz 2014 dönemine ilişkin proje başına aylık maliyetler toplanarak hesaplanan 44.492 TL program kapsamındaki bir projenin Ajansa doğurduğu genel hizmetler maliyeti olarak hesap edilmiştir.

6.2 PROJE BAZINDA DEĞERLENDİRMELER

6.2.1 M.B.İ.S Bilgisayar Otomasyon Danışmanlık ve Eğitim Hizm. San. Tic. A.Ş.

“MBIS Tedarikçi Portalı Yazılım Projesi”

SAP ve ERP programlarını kullanan firmaların tedarikçi siparişlerini dinamik olarak yönetebilecekleri internet tabanlı bir yazılım geliştirilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **469.245,07 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **44.492,77 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	229.297,74	0,00
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	44.492,77	0,00
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	239.947,33
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	273.790,51	239.947,33
Genel Toplam	513.737,84	

Faydalar

Firma 2014 yılında proje sayesinde ciro ve kar elde edilmediğini beyan etmiştir. 2018 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2018 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2018 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

- firmanın 2018 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2018 yılında gerçekleşen karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2014 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		15.08.2013 14.08.2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	0,00	150.000,00	500.000,00	750.000,00	1.000.000,00	1.070.000,00	1.144.900,00	1.225.043,00	1.310.796,01	1.402.551,73
	Net Kar	0,00	0,00	100.000,00	300.000,00	327.500,00	370.000,00	395.900,00	423.613,00	453.265,91	484.994,52	518.944,14
	proje harcamaları	-239.947,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-239.947,33	-239.947,33	-154.608,99	81.894,49	320.400,70	569.322,08	815.369,08	1.058.574,89	1.298.972,31	1.536.593,79	1.771.471,37
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Gelir	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri	0,00	0,00	25.000,00	75.000,00	81.875,00	92.500,00	98.975,00	105.903,25	113.316,48	121.248,63	129.736,04
	üzerinden vergi ve SGK tahsilatı											
	proje harcamaları	-273.790,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-273.790,51	-273.790,51	-252.455,93	-193.330,05	-133.703,50	-71.473,16	-9.961,41	50.840,04	110.939,40	170.344,77	229.064,16
Toplam Net Fayda		-513.737,84	-513.737,84	-407.064,92	-111.435,56	186.697,20	497.848,92	805.407,67	1.109.414,93	1.409.911,71	1.706.938,56	2.000.535,53

Buna göre; projenin **dördüncü** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2014 yılsonu itibariyle **2.000.535,53 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2014 yılı sonrasında en az %8,3 olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.2 Yücel Elektrik Elektronik Otomotiv İnş. Tur. San. Ve Tic. Ltd. Şti.

“Technopc Sanal Terminal Çözümleri”

Proje kapsamında sistem güvenliği, yer avantajı, enerji tasarrufu gibi avantajlar sağlayan sanal terminal sistemi üretilmiş ve veri güvenliği için çalışmalar yapılmıştır. Geliştirilen ürün ile ilgili 4 adet faydalı model belgesi alınmıştır.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **310.674,43 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **44.492,77 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	155.337,21	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	44.492,77	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	155.337,22
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	199.829,98	155.337,22
Genel Toplam	355.167,20	

Faydalar

Firma 2014 yılında proje sayesinde ciro ve kar elde edilmediğini beyan etmiştir. 2018 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2018 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2018 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

- firmanın 2018 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2018 yılında gerçekleşen karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2014 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		01.09.2013 31.05.2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	0,00	0,00	262.204,00	288.430,00	317.270,00	339.478,90	363.242,42	388.669,39	415.876,25	444.987,59
	Net Kar	0,00	0,00	0,00	60.050,00	66.050,00	72.660,00	77.746,20	83.188,43	89.011,62	95.242,44	101.909,41
	proje harcamaları	-155.337,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-155.337,22	-155.337,22	-155.337,22	-107.997,11	-59.895,32	-11.012,54	37.305,77	85.066,13	132.274,99	178.938,71	225.063,58
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Gelir	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	0,00	0,00	15.012,50	16.512,50	18.165,00	19.436,55	20.797,11	22.252,91	23.810,61	25.477,35
	proje harcamaları	-199.829,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-199.829,98	-199.829,98	-199.829,98	-187.994,95	-175.969,51	-163.748,81	-151.669,23	-139.729,14	-127.926,93	-116.261,00	-104.729,78
Toplam Net Fayda		-355.167,20	-355.167,20	-355.167,20	-295.992,06	-235.864,83	-174.761,35	-114.363,47	-54.663,01	4.348,06	62.677,71	120.333,81

Buna göre; projenin **sekizinci** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2014 yılsonu itibariyle **120.333,81 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2014 yılı sonrasında en az %17,5 olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.3 Proline Bilişim Sistemleri Tic. A.Ş.

“Coğrafi Tabanlı İzin Takip ve Otomasyon Sistemi Projesi”

Ö/AKK (Özgür/Açık Kaynak Kodlu) yazılım altyapısı oluşturularak coğrafi tabanlı izin takip ve otomasyon sistemi yazılımı yapılmıştır. İzin takip ve otomasyon sisteminin geliştirilmesi ile birlikte kullanıcılar ruhsat ve izin sahaları koordinatlı şekilde girilebilmesi, ruhsatlara ve izinlere ait öznitelik bilgileri belirlenmesi, yetki bazlı veri ekleme, silme, güncelleme, raporlama gibi işlemler yapılabilecektir. Ayrıca, projeye bağlı olarak 5 kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **533.425,00 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **44.492,77 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	266.712,50	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	44.492,77	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	266.712,50
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	311.205,27	266.712,50
Genel Toplam	577.917,77	

Faydalar

Firma 2014 yılında proje sayesinde ciro ve kar elde edilmediğini beyan etmiştir. 2018 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2018 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2018 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen 5 kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup⁸; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

⁸ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- firmanın 2018 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2018 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2014 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi 01.08.2013 30.04.2014	1.Yıl 2014	2.Yıl 2015	3.Yıl 2016	4.Yıl 2017	5.Yıl 2018	6.Yıl 2019	7.Yıl 2020	8.Yıl 2021	9.Yıl 2022	10.Yıl 2023
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	0,00	0,00	10.000.000,00	15.000.000,00	20.000.000,00	21.400.000,00	22.898.000,00	24.500.860,00	26.215.920,20	28.051.034,61
	Net Kar	0,00	0,00	0,00	1.000.000,00	2.500.000,00	4.000.000,00	4.280.000,00	4.579.600,00	4.900.172,00	5.243.184,04	5.610.206,92
	proje harcamaları	-266.712,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-266.712,50	-266.712,50	-266.712,50	521.632,44	2.342.290,50	5.033.332,44	7.693.299,99	10.322.551,99	12.921.443,10	15.490.323,92	18.029.541,00
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	90.830,84	97.189,00	103.992,23	111.271,69	119.060,70	127.394,95	136.312,60	145.854,48	156.064,29	166.988,80
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	29.065,87	31.100,48	33.277,51	35.606,94	38.099,43	40.766,38	43.620,03	46.673,43	49.940,57	53.436,41
	Net Gelir	0,00	61.764,97	66.088,52	70.714,72	75.664,75	80.961,28	86.628,57	92.692,57	99.181,05	106.123,72	113.552,38
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	57.057,71	113.456,56	169.204,14	224.308,00	278.775,54	332.614,14	385.831,04	438.433,42	490.428,39	541.822,96
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	49.048,65	31.100,48	283.277,51	660.606,94	1.038.099,43	1.110.766,38	1.188.520,03	1.271.716,43	1.360.736,58	1.455.988,15
	proje harcamaları	-311.205,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-311.205,27	-265.894,74	-239.354,10	-16.033,71	465.062,03	1.163.454,30	1.853.782,00	2.536.138,25	3.210.615,09	3.877.303,52	4.536.293,46
	Toplam Net Fayda	-577.917,77	-475.549,52	-392.610,05	674.802,88	3.031.660,53	6.475.562,29	9.879.696,13	13.244.521,27	16.570.491,61	19.858.055,83	23.107.657,42

Buna göre; projenin **üçüncü** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2014 yılsonu itibariyle **23.107.657,42 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

2014 yılından sonra hiç kar elde edilmemesi halinde bile, mevcut 5 kişilik istihdamın yedinci yıldan itibaren net fayda üretmesi beklenmektedir.

6.2.4 Uyumsoft Bilgi Sistemleri ve Teknolojileri Tic A.Ş.

“Bilişim Teknolojileri Akademisi”

ERP yazılımlarını yeteri kadar tanımayan veya verimli olarak kullanamayan kişilerin ERP yazılımlarını tanımaları ve sertifikasyon sahibi olabilmeleri için eğitim portalı kurulmuştur. Eğitimler kullanıcıların talepleri doğrultusunda hazırlanmış videolar ile uzaktan eğitim sistemi modeli kullanılarak verilmektedir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **125.159,25 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Yararlanıcı, proje için **20.000,00 TL** tutarında bütçe dışı harcama yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **44.492,77 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	62.579,62	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	44.492,77	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	62.579,63
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	20.000,00
Toplam (Kamu / Özel)	107.072,39	82.579,63
Genel Toplam	189.652,02	

Faydalar

Firma 2014 yılında proje sayesinde ciro ve kar elde edilmediğini beyan etmiştir. 2018 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2018 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2018 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

- firmanın 2018 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2018 yılında gerçekleşen karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2014 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		01.08.2013 30.04.2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	0,00	0,00	0,00	100.000,00	100.000,00	107.000,00	114.490,00	122.504,30	131.079,60	140.255,17
	Net Kar	0,00	0,00	0,00	0,00	50.000,00	50.000,00	53.500,00	57.245,00	61.252,15	65.539,80	70.127,59
	proje harcamaları	-82.579,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-82.579,63	-82.579,63	-82.579,63	-82.579,63	-46.166,47	-12.528,44	20.721,15	53.586,80	86.072,94	118.183,95	149.924,16
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Gelir	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri	0,00	0,00	0,00	0,00	12.500,00	12.500,00	13.375,00	14.311,25	15.313,04	16.384,95	17.531,90
	üzerinden vergi ve SGK tahsilatı											
	proje harcamaları	-107.072,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-107.072,39	-107.072,39	-107.072,39	-107.072,39	-97.969,10	-89.559,59	-81.247,20	-73.030,78	-64.909,25	-56.881,50	-48.946,44
Toplam Net Fayda		-189.652,02	-189.652,02	-189.652,02	-189.652,02	-144.135,57	-102.088,04	-60.526,05	-19.443,98	21.163,69	61.302,45	100.977,72

Buna göre; projenin **sekizinci** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2014 yılsonu itibariyle **100.977,72 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2014 yılı sonrasında en az %33 olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.5 ETB Elektronik Teknoloji Ve Bilişim Hizmetleri San. Tic. A.Ş.

“Hibrit Biyometrik Kayıt Terminali Geliştirme Projesi”

Avuç içi damar okuma, parmak izi biyometrik okuma, fotoğraf çekme, A6 ve A4 doküman tarama özellikleri ile üzerinde akıllı kart okuyucunun da bulunduğu hibrit biyometrik kayıt terminali geliştirilmiştir. Ayrıca, projeye bağlı olarak **3** kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **371.117,72 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Yararlanıcı, proje için **167.000,00 TL** tutarında bütçe dışı harcama yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **44.492,77 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	185.558,86	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	44.492,77	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	185.558,86
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	167.000,00
Toplam (Kamu / Özel)	230.051,63	352.558,86
Genel Toplam	582.610,49	

Faydalar

Firma 2014 yılında proje sayesinde **761.795,00 TL** ciro ve **9.398,00 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2018 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2018 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2018 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen **3** kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup⁹; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

⁹ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- firmanın 2018 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2018 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2014 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		15.08.2013 14.05.2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	761.795,00	-2.400.760,00	665.000,00	1.075.000,00	1.620.000,00	1.733.400,00	1.854.738,00	1.984.569,66	2.123.489,54	2.272.133,80
	Net Kar	0,00	9.398,00	2.000,00	2.450,00	5.500,00	9.000,00	9.630,00	10.304,10	11.025,39	11.797,16	12.622,97
	proje harcamaları	-352.558,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-352.558,86	-343.877,10	-342.170,34	-340.238,89	-336.233,45	-330.178,60	-324.193,67	-318.277,86	-312.430,35	-306.650,37	-300.937,13
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	54.498,50	58.313,40	62.395,34	66.763,01	71.436,42	76.436,97	81.787,56	87.512,69	93.638,58	100.193,28
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	17.439,52	18.660,29	19.966,51	21.364,16	22.859,66	24.459,83	26.172,02	28.004,06	29.964,34	32.061,85
	Net Gelir	0,00	37.058,98	39.653,11	42.428,83	45.398,85	48.576,77	51.977,14	55.615,54	59.508,63	63.674,23	68.131,43
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	34.234,63	68.073,93	101.522,49	134.584,80	167.265,33	199.568,48	231.498,62	263.060,05	294.257,04	325.093,78
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri	0,00	31.778,69	19.160,29	20.579,01	22.739,16	25.109,66	26.867,33	28.748,04	30.760,41	32.913,64	35.217,59
	üzerinden vergi ve SGK tahsilatı											
	proje harcamaları	-230.051,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-230.051,63	-200.694,87	-184.343,80	-168.120,44	-151.560,35	-134.667,56	-117.969,84	-101.464,94	-85.150,63	-69.024,70	-53.084,98
Toplam Net Fayda		-582.610,49	-510.337,35	-458.440,20	-406.836,85	-353.208,99	-297.580,84	-242.595,04	-188.244,18	-134.520,92	-81.418,03	-28.928,34

Buna göre; projenin 10 yılda topluma sağlaması beklenen faydanın net bugünkü değerinin maliyetini karşılamayacağı hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2014 yılı sonrasında en az %1 olması, söz konusu karlılığın sıfır olması halinde ise en az 4 kişinin istihdam edilmiş olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.6 SESTEK Ses Ve İletişim Bilgisayar Teknolojileri San. ve Tic. A.Ş.

“Ses Teknolojileri İle Entegre İngilizce Eğitime Destek Mobil Sistem”

İngilizce eğitimine destek olacak ses teknolojileri ile entegre mobil bir uygulama geliştirilmiştir. Uygulama telaffuz, okuma ve dinleme olmak üzere 3 modül ile çalışmakta olup, iOS işletim sistemine sahip cihazlarda kullanıma başlanmıştır. Ayrıca, projeye bağlı olarak **1** kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **286.825,12 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **44.492,77 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	143.412,56	0,00
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	44.492,77	0,00
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	143.412,56
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	187.905,33	143.412,56
Genel Toplam	331.317,89	

Faydalar

Firma 2014 yılında proje sayesinde **327.996,20 TL** ciro ve **164.003,54 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2018 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2018 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2018 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen **1** kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup¹⁰; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

¹⁰ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- firmanın 2018 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2018 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2014 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		01.08.2013 30.04.2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	327.996,20	374.728,75	450.000,00	800.000,00	1.250.000,00	1.337.500,00	1.431.125,00	1.531.303,75	1.638.495,01	1.753.189,66
	Net Kar	0,00	164.003,54	189.365,80	300.000,00	550.000,00	750.000,00	802.500,00	858.675,00	918.782,25	983.097,01	1.051.913,80
	proje harcamaları	-143.412,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-143.412,56	8.091,86	169.693,49	406.196,98	806.741,75	1.311.312,11	1.810.056,03	2.303.040,78	2.790.332,86	3.271.998,02	3.748.101,22
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	18.166,17	19.437,80	20.798,45	22.254,34	23.812,14	25.478,99	27.262,52	29.170,90	31.212,86	33.397,76
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	5.813,17	6.220,10	6.655,50	7.121,39	7.619,89	8.153,28	8.724,01	9.334,69	9.988,11	10.687,28
	Net Gelir	0,00	12.352,99	13.217,70	14.142,94	15.132,95	16.192,26	17.325,71	18.538,51	19.836,21	21.224,74	22.710,48
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	11.411,54	22.691,31	33.840,83	44.861,60	55.755,11	66.522,83	77.166,21	87.686,68	98.085,68	108.364,59
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri	0,00	50.810,62	53.561,55	81.655,50	144.621,39	195.119,89	208.778,28	223.392,76	239.030,25	255.762,37	273.665,73
	üzerinden vergi ve SGK tahsilatı											
	proje harcamaları	-187.905,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-187.905,33	-140.967,12	-95.258,58	-30.885,88	74.436,56	205.705,51	335.458,65	463.713,48	590.487,32	715.797,25	839.660,19
Toplam Net Fayda		-331.317,89	-121.463,71	97.126,22	409.151,93	926.039,91	1.572.772,73	2.212.037,51	2.843.920,47	3.468.506,87	4.085.880,95	4.696.126,00

Buna göre; projenin **ikinci** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2014 yılsonu itibariyle **4.696.126,00 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

2014 yılından sonra hiç kar elde edilmemesi halinde bile, mevcut 1 kişilik istihdamın dokuzuncu yıldan itibaren net fayda üretmesi beklenmektedir.

6.2.7 Arşivist Dizayn Arşiv Kütüphane Belge Bilgi Yönetimi ve Bilişim Sist. Ltd. Şti.

“E-İmza Destekli Akıllı İçerik, Süreç ve Doküman Arşiv Yönetim Sistemi”

Bilgi ve belge yönetiminde kullanılan birden çok program yerine, TS 13298 EBYS standardı çerçevesinde tek sistem ile bu işlemleri gerçekleştirecek yazılım geliştirilmiş ve ticarileştirilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **418.797,10 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Yararlanıcı, proje için **85.000,00 TL** tutarında bütçe dışı harcama yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **44.492,77 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	209.398,55	0,00
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	44.492,77	0,00
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	209.398,55
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	85.000,00
Toplam (Kamu / Özel)	253.891.32	294.398,55
Genel Toplam	548.289,87	

Faydalar

Firma 2014 yılında proje sayesinde ciro ve kar elde edilmediğini beyan etmiştir. 2018 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2018 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2018 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

- firmanın 2018 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2018 yılında gerçekleşen karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2014 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		01.08.2013 30.04.2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	0,00	150.000,00	500.000,00	1.000.000,00	2.000.000,00	2.140.000,00	2.289.800,00	2.450.086,00	2.621.592,02	2.805.103,46
	Net Kar	0,00	0,00	50.000,00	100.000,00	150.000,00	200.000,00	214.000,00	228.980,00	245.008,60	262.159,20	280.510,35
	proje harcamaları	-294.398,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-294.398,55	-294.398,55	-251.729,38	-172.894,89	-63.655,40	70.896,69	203.895,07	335.357,67	465.302,23	593.746,27	720.707,12
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Gelir	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	0,00	12.500,00	25.000,00	37.500,00	50.000,00	53.500,00	57.245,00	61.252,15	65.539,80	70.127,59
	proje harcamaları	-253.891,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-253.891,32	-253.891,32	-243.224,03	-223.515,40	-196.205,53	-162.567,51	-129.317,91	-96.452,26	-63.966,13	-31.855,12	-114,90
Toplam Net Fayda		-548.289,87	-548.289,87	-494.953,41	-396.410,29	-259.860,94	-91.670,81	74.577,16	238.905,41	401.336,10	561.891,15	720.592,22

Buna göre; projenin **altıncı** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2014 yılsonu itibariyle **720.592,22 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2014 yılı sonrasında en az %5 olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.8 Karayel Özel Eğitim ve Psikolojik Dan. Hizm. Bilişim. Tekno. San. Tic. Ltd. Şti.

“Otizmli Çocuklar İçin İnteraktif Eğitim Destek Sistemi (OÇED) Yazılımı”

Proje kapsamında otizmli çocukların eğitiminde ve özel eğitim veren kurumlarda kullanılacak bir eğitim destek yazılımı geliştirilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı eğitim müfredatları çerçevesinde hazırlanan eğitimler için eğitsel senaryolar, özel görsel ve işitsel tasarımlar yapılmış ve yazılıma entegre edilmiştir. Ayrıca, projeye bağlı olarak 2 kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **260.826,31 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Yararlanıcı, proje için **1.300.000,00 TL** tutarında bütçe dışı harcama yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **44.492,77 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	130.413,16	0,00
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	44.492,77	0,00
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	130.413,15
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	1.300.000,00
Toplam (Kamu / Özel)	174.905,93	1.430.413,15
Genel Toplam	1.605.319,08	

Faydalar

Firma 2014 yılında proje sayesinde ciro ve kar elde edilmediğini beyan etmiştir. 2018 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2018 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2018 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen 2 kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup¹¹; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

¹¹ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

- firmanın 2018 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2018 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisini devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2014 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		15.08.2013 14.05.2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	0,00	20.000,00	2.000.000,00	2.000.000,00	2.000.000,00	2.140.000,00	2.289.800,00	2.450.086,00	2.621.592,02	2.805.103,46
	Net Kar	0,00	0,00	12.000,00	1.200.000,00	1.500.000,00	1.600.000,00	1.712.000,00	1.831.840,00	1.960.068,80	2.097.273,62	2.244.082,77
	proje harcamaları	-1.430.413,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-1.430.413,15	-1.430.413,15	-1.420.172,55	-474.158,62	618.236,22	1.694.652,99	2.758.640,01	3.810.340,81	4.849.897,26	5.877.449,59	6.893.136,41
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	36.332,34	38.875,60	41.596,89	44.508,67	47.624,28	50.957,98	54.525,04	58.341,79	62.425,72	66.795,52
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	11.626,35	12.440,19	13.311,01	14.242,78	15.239,77	16.306,55	17.448,01	18.669,37	19.976,23	21.374,57
	Net Gelir	0,00	24.705,99	26.435,41	28.285,89	30.265,90	32.384,51	34.651,43	37.077,03	39.672,42	42.449,49	45.420,95
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	22.823,08	45.382,62	67.681,66	89.723,20	111.510,22	133.045,66	154.332,42	175.373,37	196.171,36	216.729,18
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri	0,00	19.619,46	15.440,19	313.311,01	389.242,78	415.239,77	444.306,55	475.408,01	508.686,57	544.294,63	582.395,26
	üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	proje harcamaları	-174.905,93	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-174.905,93	-156.781,72	-143.605,31	103.391,83	386.863,03	666.219,94	942.351,02	1.215.293,52	1.485.084,26	1.751.759,63	2.015.355,60
Toplam Net Fayda		-1.605.319,08	-1.564.371,78	-1.518.395,24	-303.085,13	1.094.822,45	2.472.383,15	3.834.036,69	5.179.966,74	6.510.354,88	7.825.380,57	9.125.221,20

Buna göre; projenin **dördüncü** yılından itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlanması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2014 yılsonu itibariyle **9.125.221,20 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2014 yılı sonrasında en az %10 olması, söz konusu karlılığın sıfır olması halinde ise en az 10 kişinin istihdam edilmiş olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.9 Genom Bilişim Teknolojileri Danışmanlık ve Tic. A.Ş.

“Genom İnsan Kaynakları Self Servis Çözüm Uygulamalarının Geliştirilmesi Projesi”

Mobil araçlarda kurum dışından erişilebilen, kullanıcı dostu, tüm çalışanların yetkileri dahilinde ulaşabilme, vb. gibi avantajlar sunan İK yazılımı geliştirilmiştir. Yazılım özellikle İK süreçlerinde özlük, izin, eğitim ve performans vb. konuların yönetiminde kolaylıklar getirmiştir. Ayrıca, projeye bağlı olarak 2 kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **425.385,73 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Yararlanıcı, proje için **250.000,00 TL** tutarında bütçe dışı harcama yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **44.492,77 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	212.693,37	0,00
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	44.492,77	0,00
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	212.692,36
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	250.000,00
Toplam (Kamu / Özel)	257.186,14	462.692,36
Genel Toplam	719.878,50	

Faydalar

Firma 2014 yılında proje sayesinde **424.052,13 TL** ciro ve **216.323,01 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2018 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2018 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2018 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen 2 kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup¹²; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

¹² TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- firmanın 2018 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2018 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2014 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		01.09.2013 31.05.2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	424.052,13	358.401,75	300.000,00	500.000,00	500.000,00	535.000,00	572.450,00	612.521,50	655.398,01	701.275,87
	Net Kar	0,00	216.232,01	68.843,14	200.000,00	300.000,00	300.000,00	321.000,00	343.470,00	367.512,90	393.238,80	420.765,52
	proje harcamaları	-462.692,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-462.692,36	-262.939,93	-204.190,33	-46.521,34	171.957,62	373.785,77	573.283,33	770.477,23	965.394,07	1.158.060,13	1.348.501,41
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	36.332,34	38.875,60	41.596,89	44.508,67	47.624,28	50.957,98	54.525,04	58.341,79	62.425,72	66.795,52
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	11.626,35	12.440,19	13.311,01	14.242,78	15.239,77	16.306,55	17.448,01	18.669,37	19.976,23	21.374,57
	Net Gelir	0,00	24.705,99	26.435,41	28.285,89	30.265,90	32.384,51	34.651,43	37.077,03	39.672,42	42.449,49	45.420,95
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	22.823,08	45.382,62	67.681,66	89.723,20	111.510,22	133.045,66	154.332,42	175.373,37	196.171,36	216.729,18
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri	0,00	73.677,46	29.650,98	63.311,01	89.242,78	90.239,77	96.556,55	103.315,51	110.547,60	118.285,93	126.565,95
	üzerinden vergi ve SGK tahsilatı											
	proje harcamaları	-257.186,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-257.186,14	-189.123,82	-163.820,17	-113.909,26	-48.917,02	11.792,73	71.801,44	131.117,22	189.748,05	247.701,85	304.986,45
Toplam Net Fayda		-719.878,50	-429.240,66	-322.627,88	-92.748,94	212.763,80	497.088,71	778.130,43	1.055.926,87	1.330.515,49	1.601.933,34	1.870.217,04

Buna göre; projenin **dördüncü** yılından itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2014 yılsonu itibariyle **1.870.217,04 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2014 yılı sonrasında en az %3 olması, söz konusu karlılığın sıfır olması halinde ise en az 3 kişinin istihdam edilmiş olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.10 IAS Yazılım Geliştirme ve Servis Ltd. Şti.

“ERP ile Entegre Mobil Kurumsal İletişim Yazılımı”

Proje sonucunda Canias ERP uygulaması içerisindeki modüllerden birisi olan kurumsal iletişim modülü Collaborator’ın akıllı telefon ve tabletlerde çalışması için iOS ve Android tabanlı iki adet uygulama geliştirilmiştir. Ayrıca, projeye bağlı olarak **1** kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **372.027,72 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Yararlanıcı, proje için **66.000,00 TL** tutarında bütçe dışı harcama yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **44.492,77 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	186.013,86	0,00
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	44.492,77	0,00
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	186.013,86
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	66.000,00
Toplam (Kamu / Özel)	230.506,63	252.013,86
Genel Toplam	482.520,49	

Faydalar

Firma 2014 yılında proje sayesinde **557.800,00 TL** ciro ve **9.190,00 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2018 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2018 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2018 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen **1** kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup¹³; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

¹³ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- firmanın 2018 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2018 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2014 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		01.08.2013 30.04.2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	557.800,00	2.546.500,00	2.810.000,00	3.094.000,00	3.395.000,00	3.632.650,00	3.886.935,50	4.159.020,99	4.450.152,45	4.761.663,13
	Net Kar	0,00	9.190,00	100.260,00	104.500,00	115.000,00	125.000,00	133.750,00	143.112,50	153.130,38	163.849,50	175.318,97
	proje harcamaları	-252.013,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-252.013,86	-243.524,25	-157.964,03	-75.581,99	8.168,28	92.263,34	175.387,33	257.551,46	338.766,80	419.044,33	498.394,86
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	18.166,17	19.437,80	20.798,45	22.254,34	23.812,14	25.478,99	27.262,52	29.170,90	31.212,86	33.397,76
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	5.813,17	6.220,10	6.655,50	7.121,39	7.619,89	8.153,28	8.724,01	9.334,69	9.988,11	10.687,28
	Net Gelir	0,00	12.352,99	13.217,70	14.142,94	15.132,95	16.192,26	17.325,71	18.538,51	19.836,21	21.224,74	22.710,48
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	11.411,54	22.691,31	33.840,83	44.861,60	55.755,11	66.522,83	77.166,21	87.686,68	98.085,68	108.364,59
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	12.107,23	31.285,10	32.780,50	35.871,39	38.869,89	41.590,78	44.502,13	47.617,28	50.950,49	54.517,02
	proje harcamaları	-230.506,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-230.506,63	-219.322,12	-192.623,94	-166.781,60	-140.657,78	-114.507,66	-88.659,50	-63.109,82	-37.855,17	-12.892,15	11.782,62
Toplam Net Fayda		-482.520,49	-451.434,83	-327.896,66	-208.522,75	-87.627,90	33.510,79	153.250,66	271.607,84	388.598,32	504.237,86	618.542,08

Buna göre; projenin **beşinci** yılından itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2014 yılsonu itibariyle **618.542,08 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2014 yılı sonrasında en az %1 olması, söz konusu karlılığın sıfır olması halinde ise en az 3 kişinin istihdam edilmiş olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.11 Prodea Bilgi Teknolojileri Danışmanlık A.Ş.

“Kurumsal ERP Uygulayıcılarına Yönelik Mobil Süreç Yönetim Paketi”

Proje kapsamında seçilen ERP uygulaması (SAP) ile entegre iş akış, bildirim ve duyuru yönetimin olduğu mobil uygulama geliştirilmiş ve ticarileştirme işlemleri yapılmıştır. Ayrıca, projeye bağlı olarak **3** kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **468.609,92 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Yararlanıcı, proje için **30.000,00 TL** tutarında bütçe dışı harcama yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **44.492,77 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	234.304,96	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	44.492,77	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	234.304,96
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	30.000,00
Toplam (Kamu / Özel)	278.797,73	264.304,96
Genel Toplam		543.102,69

Faydalar

Firma 2014 yılında proje sayesinde ciro ve kar elde edilmediğini beyan etmiştir. 2018 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2018 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2018 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen **3** kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup¹⁴; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

¹⁴ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

- firmanın 2018 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2018 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2014 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		15.08.2013 14.05.2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	0,00	0,00	750.000,00	1.000.000,00	1.500.000,00	1.605.000,00	1.717.350,00	1.837.564,50	1.966.194,02	2.103.827,60
	Net Kar	0,00	0,00	0,00	95.000,00	160.000,00	270.000,00	288.900,00	309.123,00	330.761,61	353.914,92	378.688,97
	proje harcamaları	-264.304,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-264.304,96	-264.304,96	-264.304,96	-189.412,19	-72.890,07	108.755,26	288.303,07	465.777,58	641.202,73	814.602,18	985.999,33
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	54.498,50	58.313,40	62.395,34	66.763,01	71.436,42	76.436,97	81.787,56	87.512,69	93.638,58	100.193,28
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	17.439,52	18.660,29	19.966,51	21.364,16	22.859,66	24.459,83	26.172,02	28.004,06	29.964,34	32.061,85
	Net Gelir	0,00	37.058,98	39.653,11	42.428,83	45.398,85	48.576,77	51.977,14	55.615,54	59.508,63	63.674,23	68.131,43
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	34.234,63	68.073,93	101.522,49	134.584,80	167.265,33	199.568,48	231.498,62	263.060,05	294.257,04	325.093,78
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri	0,00	29.429,19	18.660,29	43.716,51	61.364,16	90.359,66	96.684,83	103.452,77	110.694,46	118.443,08	126.734,09
	üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	proje harcamaları	-278.797,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-278.797,73	-251.611,41	-235.687,03	-201.223,34	-156.534,08	-95.743,67	-35.655,23	23.739,34	82.448,07	140.478,86	197.839,56
Toplam Net Fayda		-543.102,69	-481.681,74	-431.918,06	-289.113,05	-94.839,35	180.276,91	452.216,31	721.015,54	986.710,85	1.249.338,08	1.508.932,67

Buna göre; projenin **beşinci** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2014 yılsonu itibariyle **1.508.932,67 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2014 yılı sonrasında en az %1 olması, söz konusu karlılığın sıfır olması halinde ise en az 4 kişinin istihdam edilmiş olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.12 Erguvan Bilişim San. ve Tic. A.Ş.

“Mobil Hastane Bilgi Yönetim Sistemi”

Hastanelerin hali hazırda kullanmakta oldukları HBYS sistemleri ile entegre çalışabilen mobil uygulama geliştirilmiştir. Uygulama sayesinde sağlık çalışanları mobil işletim sistemleri üzerinden birçok işlemi gerçekleştirme imkanı elde etmiştir. Ayrıca, projeye bağlı olarak **2** kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **313.549,03 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Yararlanıcı, proje için **120.000,00 TL** tutarında bütçe dışı harcama yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **44.492,77 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	156.774,52	0,00
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	44.492,77	0,00
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	156.774,51
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	120.000,00
Toplam (Kamu / Özel)	201.267,29	276.774,51
Genel Toplam		478.041,80

Faydalar

Firma 2014 yılında proje sayesinde **256.293,14 TL** ciro ve **10.169,11 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2018 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2018 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2018 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen **2** kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup¹⁵; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

¹⁵ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- firmanın 2018 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2018 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2014 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		01.08.2013 30.04.2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	256.293,14	326.650,92	250.000,00	500.000,00	500.000,00	535.000,00	572.450,00	612.521,50	655.398,01	701.275,87
	Net Kar	0,00	10.169,11	17.292,02	20.000,00	50.000,00	70.000,00	74.900,00	80.143,00	85.753,01	91.755,72	98.178,62
	proje harcamaları	-276.774,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-276.774,51	-267.380,41	-252.623,69	-236.856,79	-200.443,63	-153.350,40	-106.800,96	-60.789,05	-15.308,46	29.646,95	74.083,25
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	36.332,34	38.875,60	41.596,89	44.508,67	47.624,28	50.957,98	54.525,04	58.341,79	62.425,72	66.795,52
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	11.626,35	12.440,19	13.311,01	14.242,78	15.239,77	16.306,55	17.448,01	18.669,37	19.976,23	21.374,57
	Net Gelir	0,00	24.705,99	26.435,41	28.285,89	30.265,90	32.384,51	34.651,43	37.077,03	39.672,42	42.449,49	45.420,95
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	22.823,08	45.382,62	67.681,66	89.723,20	111.510,22	133.045,66	154.332,42	175.373,37	196.171,36	216.729,18
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	22.161,74	16.763,20	18.311,01	26.742,78	32.739,77	35.031,55	37.483,76	40.107,63	42.915,16	45.919,22
	proje harcamaları	-201.267,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-201.267,29	-180.794,55	-166.489,12	-152.053,73	-132.577,95	-110.551,93	-88.780,24	-67.259,97	-45.988,19	-24.962,05	-4.178,71
Toplam Net Fayda		-478.041,80	-425.351,88	-373.730,19	-321.228,86	-243.298,38	-152.392,10	-62.535,55	26.283,39	114.076,72	200.856,26	286.633,73

Buna göre; projenin **yedinci** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **286.633,33 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2014 yılı sonrasında en az %4 olması, söz konusu karlılığın sıfır olması halinde ise en az 2 kişinin istihdam edilmiş olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.3 PROGRAM BAZINDA DEĞERLENDİRMELER

Tamamlanan 12 projeye Ajans tarafından toplamda 2,2 milyon TL tutarında destek sağlanmış, işletmeler ise projeler süresince eş finansman ve bütçe dışı maliyetler toplamı olarak 4,3 milyon TL tutarında harcama yapmıştır. Ajansın söz konusu destek programını yürütmek için ayrıca katlandığı genel hizmet maliyeti 534 bin TL olarak hesaplanmıştır. Böylece **projeler süresince gerçekleşen toplam maliyet 6,9 milyon TL**'ye ulaşmış olup; %39'u Ajans kaynaklarından karşılanmıştır.

Yararlanıcıların ürettikleri yenilikler sayesinde gerçekleşen ve gerçekleşmesini bekledikleri kar artışlarından proje için yaptıkları harcamaları düşerek işletmelerin elde etmesi beklenen net fayda değerine ulaşılmıştır. İşe alınanlara ilişkin hesaplanan net ücretler ise yeni istihdam edilenlerin proje sayesinde elde etmesi beklenen fayda değerini oluşturmuştur. İşletme karları ve işe alınanların ücretleri üzerinden hesaplanan vergiler ile SGK primlerinden Ajans harcamalarını düşerek devletin elde etmesi beklenen net fayda değerine ulaşılmıştır.

10 yıllık projeksiyonda elde edilmesi beklenen faydanın parasal değeri, net bugünkü değer (NBD) formülüyle proje faaliyetlerinin tamamlandığı 2014 yılsonu itibariyle hesaplanmış olup aşağıdaki tablo ortaya çıkmıştır.

Yararlanıcı	Net Fayda [İşletme] (TL)	Net Fayda [Yeni İstihdam edilenler] (TL)	Net Fayda [Devlet] (TL)	Net Fayda [Toplam] (TL)
M.B.İ.S.	1.771.471,37	0,00	229.064,16	2.000.535,53
YÜCEL ELEKTRİK	225.063,58	0,00	-104.729,78	120.333,81
PROLINE	18.029.541,00	541.822,96	4.536.293,46	23.107.657,42
UYUMSOFT	149.924,16	0,00	-48.946,44	100.977,72
ETB	-300.937,13	325.093,78	-53.084,98	-28.928,34
SESTEK	3.748.101,22	108.364,59	839.660,19	4.696.126,00
ARŞİVİST	720.707,12	0,00	-114,90	720.592,22
KARAYEL	6.893.136,41	216.729,18	2.015.355,60	9.125.221,20
GENOM BİLİŞİM	1.348.501,41	216.729,18	304.986,45	1.870.217,04
IAS	498.394,86	108.364,59	11.782,62	618.542,08
PRODEA	985.999,33	325.093,78	197.839,56	1.508.932,67
ERGUVAN BİLİŞİM	74.083,25	216.729,18	-4.178,71	286.633,73
Genel Toplam	34.143.986,59	2.058.927,24	7.923.927,23	44.126.841,07

Buna göre, 10 yılın sonunda ulaşılması beklenen toplam net faydanın net bugünkü değeri 2014 yılsonu itibariyle yaklaşık 44,1 milyon TL olarak hesap edilmiş olup; %77,4'ünü işletmelere, %4,7'sini yeni istihdam edilenlere, %18'ini ise devlete sağlanan fayda oluşturmaktadır.

Karlılık oranı düşük bir projede (ETB) harcamaları karşılayacak düzeyde fayda üretilmesi beklenmemektedir. Buna göre; Program kapsamında desteklenen projelerin %8'inde etkinlik sağlanamadığı anlaşılmaktadır. Söz konusu proje için Ajansın yaptığı toplam harcama tutarı 230 bin TL civarında olup; Program için yapılan toplam harcamanın %9'unu oluşturmaktadır.

Her bir projenin 10 yıllık projeksiyonda ürettiği ve üretmesi beklenen faydaların parasal değerleri toplamı ile katlanılan maliyetler toplamının 2014 yılsonu itibariyle net bugünkü değerleri birbirine oranlandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

Yararlanıcı	Toplam Fayda (TL)	Toplam Maliyet (TL)	Toplam Fayda / Toplam Maliyet
M.B.İ.S.	2.514.273,37	513.737,84	4,89
YÜCEL ELEKTRİK	475.501,01	355.167,20	1,34
PROLINE	23.685.575,19	577.917,77	40,98
UYUMSOFT	290.629,74	189.652,02	1,53
ETB	553.682,15	582.610,49	0,95
SESTEK	5.027.443,89	331.317,89	15,17
ARŞİVİST	1.268.882,09	548.289,87	2,31
KARAYEL	10.730.540,28	1.605.319,08	6,68
GENOM BİLİŞİM	2.590.095,54	719.878,50	3,60
IAS	1.101.062,57	482.520,49	2,28
PRODEA	2.052.035,36	543.102,69	3,78
ERGUVAN BİLİŞİM	764.675,53	478.041,80	1,60
Genel Toplam	51.054.396,71	6.927.555,64	7,37

Buna göre; proje harcamaları toplamının yaklaşık **7,37** katı değerinde fayda üretilmesi beklenmektedir.

Net fayda değerleri maliyetlere oranlandığında ise aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

	Net Fayda (TL)	Net Fayda / Toplam Maliyet	Net Fayda / Devlete Maliyeti	Net Fayda / İşletmelere Maliyeti
DEVLET	7.923.927,23	1,14	2,93	
YENİ İSTİHDAM EDİLENLER	2.058.927,24	0,30	0,76	
İŞLETMELER	34.143.986,59	4,93	12,62	8,09
TOPLAM	44.126.841,07	6,37	16,30	

Buna göre, 10 yıl içinde;

- toplumun net kazancının proje harcamaları toplamının (%493'ü işletmelere, %30'u yeni istihdam edilenlere, %114'ü ise devlete olmak üzere) % 637'sine,
- toplumun net kazancının devletin yaptığı proje harcamaları toplamının (12,6 katı işletmelere, 0,76 katı yeni istihdam edilenlere, 2,93 katı ise devlete olmak üzere) 16,3 katına,
- işletmelerin toplam net kazancının projeler için yaptıkları toplam harcamaların 8,1 katına,

ulaşması beklenmektedir.

Program kapsamında yürütülen projelerin 10 yıllık projeksiyonda hesaplanan net faydalarının 2014 yılsonu itibariyle net bugünkü değerleri aşağıda özetlenmiştir.

Yararlanıcı	TOPLAM NET FAYDA (kümülatif)										
	Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
	2013-2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
M.B.İ.S.	-513.737,84	-513.737,84	-407.064,92	-111.435,56	186.697,20	497.848,92	805.407,67	1.109.414,93	1.409.911,71	1.706.938,56	2.000.535,53
YÜCEL ELEKTRİK	-355.167,20	-355.167,20	-355.167,20	-295.992,06	-235.864,83	-174.761,35	-114.363,47	-54.663,01	4.348,06	62.677,71	120.333,81
PROLİNE	-577.917,77	-475.549,52	-392.610,05	674.802,88	3.031.660,53	6.475.562,29	9.879.696,13	13.244.521,27	16.570.491,61	19.858.055,83	23.107.657,42
UYUMSOFT	-189.652,02	-189.652,02	-189.652,02	-189.652,02	-144.135,57	-102.088,04	-60.526,05	-19.443,98	21.163,69	61.302,45	100.977,72
ETB	-582.610,49	-510.337,35	-456.040,06	-400.297,90	-341.890,81	-280.207,81	-219.237,09	-158.970,41	-99.399,65	-40.516,78	-28.928,34
SESTEK	-331.317,89	-121.463,71	97.126,22	409.151,93	926.039,91	1.572.772,73	2.212.037,51	2.843.920,47	3.468.506,87	4.085.880,95	4.696.126,00
ARŞİVİST	-548.289,87	-548.289,87	-494.953,41	-396.410,29	-259.860,94	-91.670,81	74.577,16	238.905,41	401.336,10	561.891,15	720.592,22
KARAYEL	-1.605.319,08	-1.564.371,78	-1.518.395,24	-303.085,13	1.094.822,45	2.472.383,15	3.834.036,69	5.179.966,74	6.510.354,88	7.825.380,57	9.125.221,20
GENOM BİLİŞİM	-719.878,50	-429.240,66	-322.627,88	-92.748,94	212.763,80	497.088,71	778.130,43	1.055.926,87	1.330.515,49	1.601.933,34	1.870.217,04
IAS	-482.520,49	-451.434,83	-327.896,66	-208.522,75	-87.627,90	33.510,79	153.250,66	271.607,84	388.598,32	504.237,86	618.542,08
PRODEA	-543.102,69	-481.681,74	-431.918,06	-289.113,05	-94.839,35	180.276,91	452.216,31	721.015,54	986.710,85	1.249.338,08	1.508.932,67
ERGUVAN BİLİŞİM	-478.041,80	-425.351,88	-373.730,19	-321.228,86	-243.298,38	-152.392,10	-62.535,55	26.283,39	114.076,72	200.856,26	286.633,73
Genel Toplam	-6.927.555,64	-6.066.278,41	-5.172.929,45	-1.524.531,76	4.044.466,10	10.928.323,39	17.732.690,40	24.458.485,05	31.106.614,64	37.677.975,99	44.126.841,07

Buna göre; Programın **dördüncü** yılının (2017 yılının) ikinci çeyreğinden itibaren net fayda üreteceği; yararlanıcıların ilk 5 yılda %58'inin, 10 yılda ise %92'sinin net fayda değerine ulaşacağı hesap edilmektedir.

7 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ANALİZİ

Projelerin sürdürülebilirliği, yani proje kapsamında kurulan yapıların ve/veya yürütülen faaliyetlerin Ajans desteği sona erdikten sonra sürdürülerek hedeflenen faydayı üretmeye devam edip etmediği ve üretilmiş/ üretilmekte olan faydanın sürdürülebilir nitelikte olup olmadığı üzerinden değerlendirilmiş olup;

- fayda üretmeye devam eden ya da sürdürülebilir nitelikte fayda üretmiş/ üretmekte olan projelerin sürdürülebilir olduğu,
- ne fayda üretmeye devam eden ne de sürdürülebilir nitelikte fayda üretmiş/üretmekte olan projelerin ise sürdürülebilir olmadığı,

sonucuna varılmıştır.

Yapılan değerlendirme sonucunda projelerin tamamının sürdürülebilirliklerinin sağlandığı anlaşılmaktadır.

Yararlanıcı	Fayda Üretilmeye Devam Edilmektedir (A)	Üretilmiş/ Üretilmekte Olan Fayda Sürdürülebilir Niteliktedir (B)	Açıklama	Projenin Sürdürülebilirliği Sağlanmıştır (MAK(A;B))
M.B.İ.S.	0	1	fayda üretilmeye devam edilmemekle beraber üretilmiş/ üretilmekte olan fayda sürdürülebilir niteliktedir.	1
YÜCEL ELEKTRİK	1	1	hem fayda üretilmeye devam edilmekte hem de üretilmiş/ üretilmekte olan fayda sürdürülebilir niteliktedir.	1
PROLINE	0	1	fayda üretilmeye devam edilmemekle beraber üretilmiş/ üretilmekte olan fayda sürdürülebilir niteliktedir.	1
UYUMSOFT	0	1	fayda üretilmeye devam edilmemekle beraber üretilmiş/ üretilmekte olan fayda sürdürülebilir niteliktedir.	1
ETB	1	1	hem fayda üretilmeye devam edilmekte hem de üretilmiş/ üretilmekte olan fayda sürdürülebilir niteliktedir.	1
SESTEK	0	1	fayda üretilmeye devam edilmemekle beraber üretilmiş/ üretilmekte olan fayda sürdürülebilir niteliktedir.	1
ARŞİVİST	0	1	fayda üretilmeye devam edilmemekle beraber üretilmiş/ üretilmekte olan fayda sürdürülebilir niteliktedir.	1
KARAYEL	0	1	fayda üretilmeye devam edilmemekle beraber üretilmiş/ üretilmekte olan fayda sürdürülebilir niteliktedir.	1
GENOM BİLİŞİM	0	1	fayda üretilmeye devam edilmemekle beraber üretilmiş/ üretilmekte olan fayda sürdürülebilir niteliktedir.	1
IAS	0	1	fayda üretilmeye devam edilmemekle beraber üretilmiş/ üretilmekte olan fayda sürdürülebilir niteliktedir.	1
PRODEA	0	1	fayda üretilmeye devam edilmemekle beraber üretilmiş/ üretilmekte olan fayda sürdürülebilir niteliktedir.	1
ERGUVAN BİLİŞİM	0	1	fayda üretilmeye devam edilmemekle beraber üretilmiş/ üretilmekte olan fayda sürdürülebilir niteliktedir.	1

8 ETKİ ANALİZİ

8.1 KÜRESEL REKABET EDEBİLİRLİK VE KALKINMA İLİŞKİSİ

Rekabet edebilirlik, bir ülkenin verimlilik düzeyini belirleyen kurumların, politikaların ve diğer çeşitli faktörlerin bir birleşimi olarak tanımlanmaktadır. Bir ülkenin **verimliliği** ise, yüksek gelir düzeyini sürdürme yeteneğini ve yatırımların getiri oranlarını belirlemekte olup; bu yönüyle, ekonominin **büyüme** potansiyelinin temel etkenleri arasında sayılmaktadır. Buna göre; rekabetçi bir ekonomi görece olarak daha hızlı büyüme potansiyeline sahip ekonomidir.¹⁶

Ekonomik büyüme, yani milli gelirden artış ise, **kalkınmanın** unsurları arasında sayılmış olup;

- Avrupa Birliğinin hazırladığı Sürdürülebilir Kalkınma Göstergelerinin,
- OECD'nin hazırladığı Bölgesel Kalkınma Endeksinin ve
- Birleşmiş Milletlerin hazırladığı İnsani Gelişmişlik Endeksinin

bileşenleri arasında yer almıştır.

8.2 YENİLİK VE KÜRESEL REKABET EDEBİLİRLİK İLİŞKİSİ

Dünya Ekonomik Forumu tarafından hazırlanan Küresel Rekabet Edebilirlik Endeksinde, rekabet edebilirliğin farklı açılarını ölçen 114 unsurun ağırlıklı ortalaması alınarak 12 alt endeks oluşturulmuştur. Alt endekslerin rekabet edebilirlik üzerindeki etki düzeylerinin ekonomilerin kalkınma aşamalarına göre değiştiği belirtilmiştir.

1. Aşama:

Ülkeler, kalkınmanın ilk aşamasında, faktör donatımlarına (öncelikle vasıfsız işgücüne ve doğal kaynaklara) bağlı olarak, şirketler ise temel ürünler/emtia satarak fiyat esasına göre rekabet ederler. Bu aşamada rekabetçiliği sağlamak, öncelikle;

¹⁶ World Economic Forum; "Global Competitiveness Report Index 2013-2014: Sustaining Growth, Building Resilience"; p.4

- iyi işleyen kamusal ve özel kurumların,
- gelişmiş altyapının,
- istikrarlı ekonominin ve
- en az temel düzeyde eğitim almış ve sağlıklı işgücünün

varlığına bağlıdır.

2. Aşama:

Artan rekabetçilik ile birlikte gelişen ekonomide artan ücretleri karşılayabilmek için daha etkin üretim süreçleri geliştirmek ve ürün kalitesini artırmak gerekir. Bunun için, önceki aşamada etkili olan rekabet unsurlarına ilave olarak;

- yükseköğretimin,
- mal, emek ve finans piyasalarının etkinliğinin,
- teknolojiden yararlanma yeteneğinin ve
- pazar hacminin

geliştirilmesi gerekir.

3. Aşama:

Ekonomi geliştikçe ücretler yine artış eğilimine girer ve yüksek gelir düzeyini ve artan hayat standartlarını sürdürmek için emek verimliliğinin daha fazla artırılması gerekir. Bunun için, yüksek katma değerli faaliyetlere yönelerek **yeni ürünler ve süreçler** tasarlanmalı ve geliştirilmelidir. Bu amaçla, önceki aşamalarda önerilen politikaların yanı sıra;

- işletmelerin (faaliyet ve stratejilerinin) ve ülkedeki iş ağlarının (yerel tedarikçilerin ve etkileşimlerinin) kalitesinin artmasını,
- yeterli düzeyde **Ar-Ge yatırımları** yapılmasını,
- yüksek kalitede bilimsel araştırma kurumlarının kurulmasını,
- **üniversiteler ve sanayi arasında Ar-Ge üzerine işbirlikleri** kurulmasını ve
- **fikri ve sınai mülkiyet haklarının** korunmasını

sağlayarak **yeniliğe** imkan veren ortamın oluşturulması ve geliştirilmesi gerekir.

2013-2014 Küresel Rekabet Endeksi Raporunda; (ücret düzeyinin bir göstergesi olarak) kişi başına düşen milli gelir düzeyini esas alarak, Türkiye'nin ikinci aşamadan üçüncü aşamaya geçiş aşamasında bulunduğu ve rekabet unsurlarından ilk aşamada etkili olanların %36, ikinci aşamadakilerin %50, üçüncü aşamadakilerin ise %14 oranında ağırlığı olduğu tespit edilmiştir. Gelir düzeyi yüksek üçüncü aşamada bulunan ülkelerde ise, ağırlık oranları sırasıyla %20, %50 ve %30 olarak belirlenmiştir. Bununla beraber, önceki ve sonraki yıllara ilişkin iki raporla birlikte değerlendirildiğinde; Türkiye'nin rekabet edebilirliğinde ilk aşamaya ilişkin rekabet unsurlarının ağırlığının düşüşü, **yenilik** hedefli üçüncü aşamaya ilişkin rekabet unsurlarının ağırlığının ise artış eğilimi gösterdiği gözlemlenmiştir.

Ar-Ge ve yenilikçiliğin geliştirilmesi ve **Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin** yaygınlaştırılması, 2007-2013 dönemini kapsayan Dokuzuncu Kalkınma Planının ekonomik kalkınmaya odaklanan "*Rekabet Gücünün Artırılması*" gelişme ekseninin temel öncelik alanları arasında da yer almıştır.

Ayrıca, 2010-2013 İstanbul Bölge Planı'nın "Küresel Rekabet Edebilirlik" gelişme ekseninde belirlenen stratejik amaçlar arasında;

- sanayide yüksek katma değer üreten ileri teknolojileri kullanan bir yapının desteklenmesi ve
- İstanbul bölgesinin bilim ve teknoloji üssü haline getirilmesi,

bu amaçlar doğrultusunda belirlenen hedefler arasında ise;

- **Ar-Ge, teknoloji geliştirme ve yenilikçiliğin** özendirilmesi ve yüksek katma değer yaratan yenilikçi girişimlerin desteklenmesi,
- Ar-Ge ve yenilik çalışmaları ile teknoloji uygulamalarına yönelik olarak **üniversiteler ve iş dünyası işbirliğinde** kurulan merkezlerin (teknoloji geliştirme merkezleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, yenilik aktarım merkezleri, mükemmeliyet merkezleri, kuluçka merkezleri, vb.) geliştirilmesi,
- Bölgede yetiştirilen bilim insanı sayısının ve niteliğinin artırılması, nitelikli yerli ve yabancı bilim insanlarının Bölgeye çekilmesi ve bilim insanı hareketliliğinin artırılması ve
- Bölgede yaratılan bilim ve teknoloji kullanımının yaygın hale getirilerek ekonomik değer haline getirilmesi

bulunmaktadır.

8.3 PROGRAMIN HEDEFİ

İşletmelere Yönelik Bilgi Ve İletişim Teknolojileri Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı'nın **genel hedefi**; yüksek katma değer üreten, bilgiye dayalı ekonomik faaliyetlere ve hizmetlere odaklanarak bölgenin küresel rekabet edebilirlik düzeyinin yükselmesine katkı sağlamaktır.

Bu program ile İstanbul'un bilgi ve teknoloji üretiminde odak noktası haline gelmesi, bilgi ve teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanan, bilgiye dayalı karar alma süreçleriyle daha fazla değer üreten, küresel rekabette başarılı ve refah düzeyi yüksek bir bölge olması hedeflenmiştir.

Bu nedenle, projelerin bilgi ve teknolojinin üretilmesine, geliştirilmesine, yaygınlaştırılmasına ve ekonomik değere dönüştürülerek bölgenin bu alanda küresel bir merkez haline getirilmesine, bilgi ve teknoloji kullanımının artırılmasına katkıda bulunması beklenmiştir.

Program öncelikleri;

- BİT sektöründe diğer ekonomik sektörlerle yönelik yüksek katma değer üreten yenilikçi ürün ve faaliyetlerin geliştirilmesi ve ticarileştirilmesi
- BİT sektöründe faaliyet gösteren ve bu sektörle ilişkili kurum ve kuruluşlar arasında altyapı, inovasyon ve sektörün sorunlarının çözümüne yönelik işbirliklerinin geliştirilmesi

olarak belirlenmiştir.

8.4 PROGRAMIN EKONOMİK KALKINMAYA ETKİSİ

Dünya Ekonomik Forumunun 2013-2014 Küresel Rekabet Endeksi Raporunda yenilik göstergeleri olarak; **milyon kişi başına düşen patent (ve faydalı model) başvurusu sayısı** ile birlikte,

- İşletmelerin **yenilik üretme kapasitesinin**,
- Bilimsel araştırma kurumlarının kalitesinin,
- İşletmelerin **Ar-Ge harcamalarının**,
- **Üniversiteler ve sanayinin Ar-Ge üzerine işbirliğinin**,
- Devletin ileri teknoloji ürünleri alımlarının,
- Bilim insanları ve mühendislerin mevcudiyetinin,
- **Fikri ve sınai mülkiyet haklarının** korunmasının

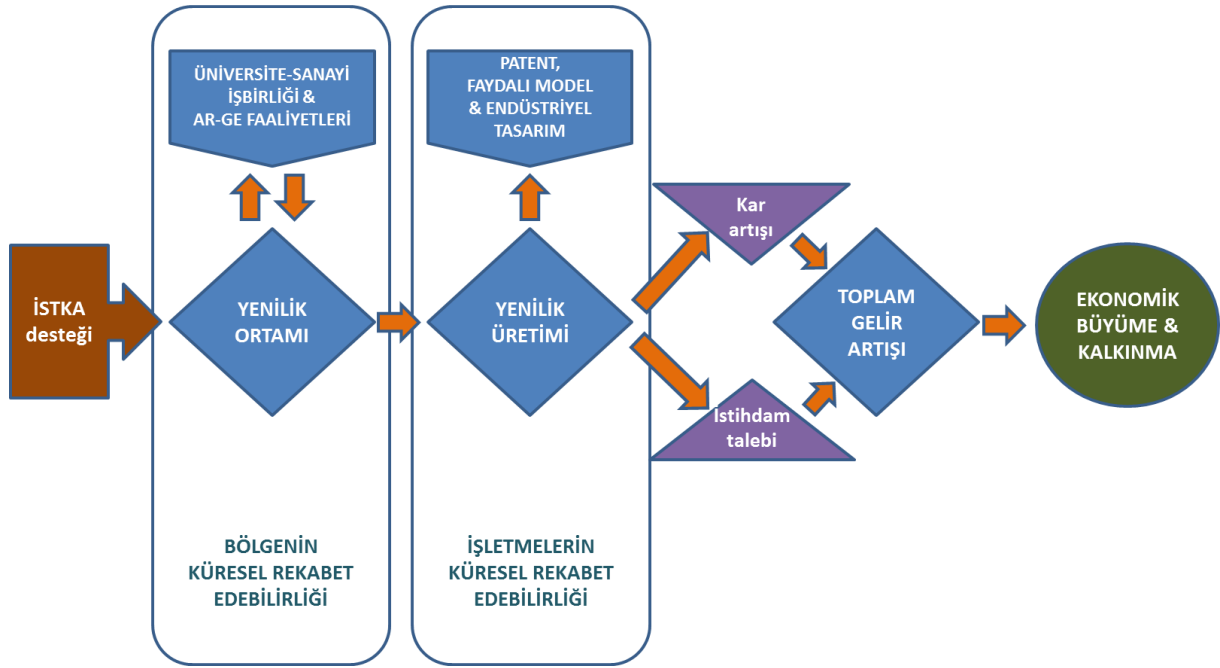
ülkede ne düzeyde olduğu değerlendirilmiştir.

OECD Bölgesel Kalkınma Endeksinin rekabet edebilirlik göstergeleri arasında '**milyon kişi başına düşen patent (ve faydalı model) başvurusu sayısı**', Avrupa Komisyonunun 'Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri' çalışmasının rekabet edebilirlik ve yenilik göstergeleri arasında ise '**Ar-Ge harcamaları tutarı**' ve '**yenilikten elde edilen ciro tutarı**' yer almaktadır.

Ajansımız tarafından İstanbul Üniversitesi'nin 'Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yönelik Bilgi Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı' kapsamında desteklenen projesinde; İstanbul'un küresel rekabet gücünü belirleyen faktörler tespit edilerek bir endeks oluşturulmuştur. Söz konusu endeksi meydana getiren veriler 'temel göstergeler', 'ekonomik etkinlik' ve 'inovasyon' olarak 3 ana kategori altında belirlenmiştir. İnovasyon ana kategorisinin 4 alt kategorisi arasında inovasyon, girişimcilik, yüksek öğretim, teknolojik altyapı bulunmaktadır. İnovasyon alt kategorisinin endeks içindeki ağırlığı %9,8 oranında hesaplanmıştır. İnovasyonun göstergeleri arasında ise **patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım** başvurusu sayıları yer almıştır.

Avrupa Komisyonunun 'Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri' çalışmasının sosyo-ekonomik kalkınma başlığı altında '**istihdam oranları**' bulunmaktadır. OECD Bölgesel Kalkınma Endeksinin rekabet edebilirlik göstergeleri arasında ise '**bilgi odaklı sektörlerde istihdam**' yer almaktadır. Ayrıca, İstanbul Üniversitesi'nin projesinde oluşturulan küresel rekabet edebilirlik endeksinde 'ekonomik etkinlik' kategorisinin 6 alt kategorisi arasında bulunan 'işgücü piyasası'nın endeks içindeki ağırlığı %5,7 oranında hesaplanmıştır. 'İşgücü piyasası'nın göstergeleri ise 4 grupta toplanmış olup; bunlardan biri '**istihdam oranları**'dır.

Buna göre; Ajans desteği, Program kapsamında yürütülen projelerde kurulan üniversite-sanayi işbirlikleri ve yapılan Ar-Ge faaliyetleri İstanbul'da yenilikçi faaliyetlere imkan veren ortamın geliştirilmesine ve böylece Bölgenin küresel rekabet edebilirliğine katkı sağlayacaktır. Projeler sonucunda üretilen yenilikler ile bu yeniliklere ilişkin olarak yapılan patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım başvuruları işletmelerin küresel rekabet edebilirliklerinin artırıldığını gösterecektir. Bir yandan işletmelerin artan karları, diğer yandan rekabet gücü artan işletmelerin büyümeye yönelik artan istihdam talepleri ve mevcut çalışanlarına sağladığı ücret artışları bölge ekonomisindeki toplam gelirleri artırarak ekonomik büyümeyi sağlayacak ve dolayısıyla ekonomik kalkınmaya katkı sağlayacaktır.

Çıktılar

Program kapsamında yürütülen projelerde kurulan üniversite-sanayi işbirlikleri, Ar-Ge faaliyetleri, üretilen yenilikler, alınan faydalı model belgeleri ile istihdam ve kar artışları aşağıdaki tabloda görülmektedir.

Yararlanıcı	Üniversite -Sanayi İşbirliği	Ar-Ge	Yenilik	Sınai mülkiyet belgesi başvurusu	Projenin sağladığı kar artış oranı (2014)	Projenin sağlaması beklenen kar artış oranı (5 Yıllık)	Proje sonrası istihdam
				Faydalı Model			
M.B.İ.S.			+		0,00%	18,85%	
YÜCEL ELEKTRİK	+	+	+	4	0,00%	2,47%	
PROLINE			+		0,00%	33,27%	5
UYUMSOFT			+		0,00%	0,37%	
ETB		+	+		5,80%	8,51%	3
SESTEK	+		+		3,97%	6,99%	2
ARŞİVİST			+		0,00%	24,37%	
KARAYEL	+		+		0,00%	1000%*	2
GENOM BİLİŞİM			+		216,23%	98,64%	2
IAS			+		18,99%	43,13%	1
PRODEA			+		0,00%	18,86%	3
ERGUVA BİLİŞİM			+		2,12%	5,88%	2

* Firmanın "Proje olmasaydı ciro ve kar elde edilemeyecekti" beyanı üzerine artış %1000 olarak kabul edilmiştir.

Üniversite-sanayi işbirliği kurulan 3 proje bulunmaktadır. Ar-Ge faaliyetleri ise 2 projede yürütülmüş olup; bunlardan 1'i üniversite-sanayi işbirliğinde gerçekleştirilmiştir. Projelerin tamamında yenilik üretilmekle birlikte 1 projede sınai mülkiyet belgesi (4 faydalı model) alınmıştır.

Sınai Mülkiyet

Türk Patent Enstitüsü (TPE) verilerine göre 2014 yılında İstanbul'daki yerli gerçek ve tüzel kişilerin yaptığı faydalı model belgesi başvurusu sayıları ve bunlar arasında projeler kapsamında yapılan başvurulara ilişkin rakamlar aşağıdaki tabloda görülmektedir.

Sınai Mülkiyet Belgesi	İstanbul Toplam Başvuru Sayısı	Projeler Toplam Başvuru Sayısı	Program Katkı Oranı
Faydalı model	1.343	4	0,0030

Buna göre; Programın, Bölgede yapılan faydalı model başvurularına **binde 3** oranında katkı sağladığı anlaşılmaktadır.

Kar Artışı

Yararlanıcıların 2014 yılında elde ettikleri ve müteakip 4 yılda elde etmeyi bekledikleri kar tahminleri ile proje olmasaydı aynı yıllarda elde edebilecekleri kar tahminlerine ilişkin beyanları dikkate alınarak; projelerin işletmelerin faaliyet karlarında 2014 yılında sağladığı ve müteakip 4 yıl ile birlikte toplam 5 yıllık dönemde sağlaması beklenen artış/azalış oranları hesaplanmıştır.

Yararlanıcılardan 5'i, (proje sürelerinin sona erdiği yılı takip eden) 2014 takvim yılına ilişkin faaliyet karının proje sayesinde arttığını ve takip eden 4 yıla ilişkin yapılan projeksiyon dahil 5 yıllık toplam karına ilişkin beklentinin de aynı yönde olduğunu beyan etmiştir. 2014 yılında kar artışı elde etmemekle birlikte, takip eden 4 yılda artmasını bekleyen 7 işletme bulunmaktadır. Buna göre; projeler sayesinde, 12 yararlanıcının tamamı (%100'ü) beş yıllık karında artış beklemektedir.

Tüm yararlanıcıların 2014 yılı toplam karı projeler sayesinde **%3,1** oranında artmış olup; artan toplam kar tutarı **408.992,66 TL**'dir. Yine, tüm yararlanıcıların müteakip 4 yıl ile birlikte 5 yıllık toplam karının projeler sayesinde **%15** oranında artması beklenmekte olup; artması beklenen toplam kar tutarı yaklaşık **17,9 milyon TL**'dir.

Merkezi İstanbul'da bulunan toplam 244.235 şirketin¹⁷ 2014 yılında beyan ettiği kurumlar vergisi matrahı toplamı 108.038.888.272 TL tutarındadır¹⁸. Söz konusu tutarın bahsi geçen şirketlerin vergi öncesi karları toplamını yansıttığı varsayıldığında, Programın Bölgedeki tüm şirketlerin 2014 yılı toplam net karında **yüz binde 0,5** ($408.993 / (108.038.888.272 \times 0,8 - 408.993)$) oranında artış sağladığı anlaşılmaktadır.

Diğer yandan, artan karların bölge ekonomisi üzerinde çarpan etkilerinin de olması beklenmektedir. Artan tüketim ve yatırım talebinin üretimi artırma ve yeni gelir ve istihdam doğurma

¹⁷ İstanbul ve Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlıkları mükellef sayıları toplamı

¹⁸ http://www.gib.gov.tr/fileadmin/user_upload/BasinBultenleri/26062015KVvergirekort.html

etkisi bulunmaktadır. Ancak, söz konusu etki bölgesel girdi-çıkıtı analizi yapılmasını müteakip hesaplanabilecektir.

Sektörel Etki

Programın sektörler üzerindeki etkisi değerlendirilirken; İstanbul Ticaret Siciline kayıtlı olan ve proje yürütülen sektörlerde faaliyet gösteren işletme sayıları esas alınmıştır. Birden fazla sektörde faaliyet gösteren ve ticaret sicilinde belirtilenden farklı bir sektörde proje yürüten yararlanıcılar, proje yürütülen sektörün işletme sayılarına eklenmiştir.

NACE kodu	Sektör	İstanbul Ticaret Siciline Kayıtlı İşletme Sayısı*	Program Kapsamında Proje Yürüten İşletme Sayısı	Sektörde Proje Yürüten İşletme Oranı (binde)
62.01.01	Bilgisayar programlama faaliyetleri (sistem, veri tabanı, network, web sayfası vb. yazılımları ile müşteriye özel yazılımların kodlanması vb.)	3.867	10	2,6
62.02.01	Bilgisayar danışmanlık faaliyetleri (donanım gereksinimleri gibi donanımla ilgili bilişim konularında uzman görüşü sağlanması, bilgisayar gereksinimlerinin belirlenmesi, bilgisayar sistemlerinin planlanması ve tasarlanması vb.)	2.097	2	1,0

Programın, Bölgede proje konusu sektörlerde faaliyet gösteren işletmelerin **binde 0,5**'inin (3/5964) üniversiteler ile işbirliği kurmasına, **binde 0,3**'ünün (2/5964) Ar-Ge çalışmaları yapmasına, **binde 2**'sinin (12/5964) yenilik üretmesine, **binde 0,2**'inin (1/5964) sınai mülkiyet belgesi almasına ve **binde 0,8**'inin (5/5964) faaliyetlerinden elde ettiği karını artırmasına etkide bulunarak söz konusu işletmelerin, ilgili sektörlerin ve Bölgenin küresel rekabet edebilirliklerinin artırılmasına katkıda bulunduğu tespit edilmiştir.

İstihdam

Projeler tamamlandığında **20** kişinin sürekli istihdamı sağlanmıştır. İstanbul'daki işsiz sayısı ise TÜİK'in 2014 yılı verilerine göre 688 bin civarındadır. Buna göre; Program, Bölgedeki işsizlerin istihdamına toplam **on binde 0,3** (20/680.000) oranında etkide bulunarak Bölgenin küresel rekabet edebilirliğine katkı sağlamıştır. Ayrıca, söz konusu istihdamın **tamamının bilgi odaklı sektörlerde**¹⁹ gerçekleşmiş olması küresel rekabet edebilirliğe olan katkı düzeyini artırmıştır²⁰.

Diğer yandan, sağlanan istihdamın bölge ekonomisi üzerinde çarpan etkilerinin de olması beklenmektedir. Artan tüketim talebinin üretimi artırma ve yeni istihdam doğurma etkisi bulunmaktadır. Ancak, söz konusu etki bölgesel girdi-çıkıtı analizi yapılmasını müteakip hesaplanabilecektir.

¹⁹ OECD'nin bilgi odaklı sektör tanımına göre (http://www.oecd-ilibrary.org/urban-rural-and-regional-development/oecd-regions-at-a-glance-2011_reg_glance-2011-en)

²⁰ OECD'nin kabul ettiği bölgesel kalkınma göstergelerine göre

8.5 İŞLETMELERE YÖNELİK YARATICI ENDÜSTRİLER MALİ DESTEK PROGRAMI İLE BİRLİKTE TOPLAM ETKİ

2012 Yılı İşletmelere Yönelik Yaratici Endüstriler Mali Destek Programı kapsamında proje yürüten işletmeler ile birlikte tüm yararlanıcıların 2014 yılı toplam karı projeler sayesinde **%3,1** oranında artmış olup; artan toplam kar tutarı **436.303,37 TL**'dir. Yine, tüm yararlanıcıların müteakip 4 yıl ile birlikte 5 yıllık toplam karının projeler sayesinde **%15** oranında artması beklenmekte olup; artması beklenen toplam kar tutarı yaklaşık **19,1 milyon TL**'dir.

İki programın Bölgede bulunan şirketlerin 2014 yılı toplam net karında sağladığı toplam artış oranı ise **yüz binde 0,5** ($436.303,37 / (108.038.888.272 \times 0,8 - 436.303,37)$) olarak hesaplanmıştır.

Programların, Bölgede proje konusu sektörlerde faaliyet gösteren işletmelerin **binde 2,5**'inin (15/5964) yenilik üretmesine ve **binde 1**'inin (6/5964) 2014 yılında faaliyetlerinden elde ettiği karını artırmasına etkide bulunduğu tespit edilmiştir.

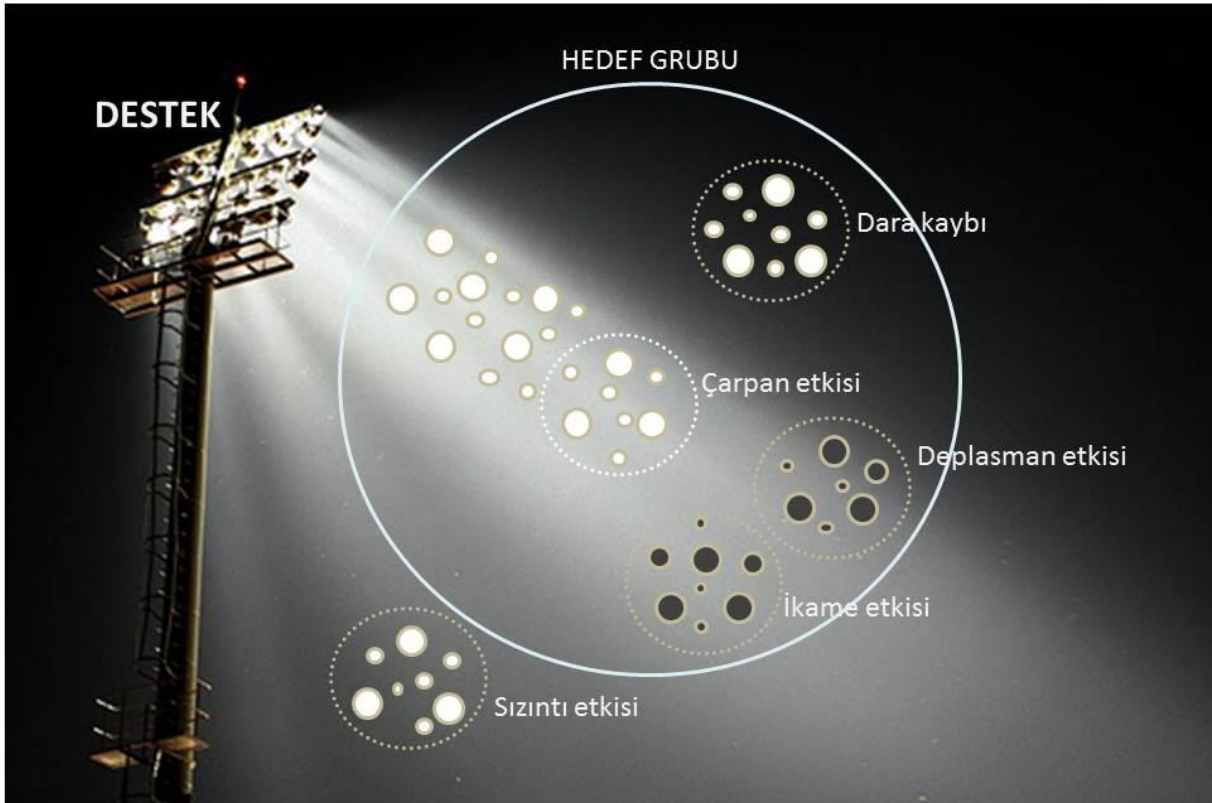
Ayrıca, Programlar Bölgedeki işsizlerin istihdamına toplam **on binde 0,32** (22/680.000) oranında katkıda bulunmuş olup; söz konusu istihdamın tamamı bilgi odaklı sektörlerde gerçekleşmiştir.

9 KATKISALLIK

Kamu müdahalesinin doğurduğu net etkiyi ölçebilmek için; yapılan müdahale ile çıktı/sonuçlar arasındaki illiyet bağının kurulması ve hedeflenen çıktı/sonuçların gerçekleşmesinde sağlanan (olumlu – olumsuz) net katkının belirlenmesi gerekir. Bunun için;

- mali destek olmadan da yapılabilecek faaliyetler ve elde edilmesi beklenen çıktı/sonuçlar (**dara kaybı**),
- mali destek kapsamında faaliyetlere yönelerek vazgeçilen mevcut faaliyetlerden elde edilmekte olan çıktı/sonuçlar (**ikame etkisi**)
- hedef grubunda olmayanlara sağlanan çıktı/sonuçlar (**sızıntı etkisi**),
- hedef grubunun bir kısmına sağlanan çıktı/sonuçlar nedeniyle diğer kısmın azalan çıktı/sonuçları (**de-plasman etkisi**) ve
- istihdamın artması sağlanarak oluşturulan gelir-talep-istihdam döngüsünün veya satışların artması sağlanarak tedarik zincirinin bölge ekonomisinin toplam gelirlerinde yol açtığı katlı artış (**ekonomik çarpan etkisi**) ve/veya projenin davranışlarda sağladığı gelişimin etkisiyle çevrenin davranışlarında sağlanan gelişim (**sosyal çarpan etkisi**),

araştırılır.

$$\text{NET KATKI} = (\sum \text{çıktı/sonuçlar} + \sum \text{çarpan}) - (\sum \text{dara kaybı} + \sum \text{sızıntı} + \sum \text{deplasman} + \sum \text{ikame})$$

Bu çalışmada;

- yararlanıcılara uygulanan anket sonuçları dikkate alınarak dara kaybı değerlendirilmiş,
- projeler tek tek değerlendirildiğinde ikame ve sızıntı etkileri tespit edilememiş,
- de-plasman ve çarpan etkileri bulunabileceği değerlendirilmekle birlikte gerekli verilere ulaşılamayacağı anlaşıldığından her iki etkinin birbirine eşit büyüklükte olduğu varsayılarak analiz dışında bırakılmıştır.

Dara kaybının değerlendirilmesinde;

- proje teklif çağrısının proje fikrinin oluşmasına, gelişmesine ve proje yapma kararının alınmasına, yapılmasına karar verilen projenin ölçeğinin artırılmasına ve/veya sürecin hızlandırılmasına ve gerekli olduğu durumlarda kurumlar arası işbirliğinin kurulmasına katkısı (**proje öncesi davranış katkısallığı**),
- mali desteğin proje faaliyetlerine ayrılan mali kaynaklara katkısı (**girdi katkısallığı**),
- gerçekleştirilen proje faaliyetlerinin elde edilen çıktılara katkısı (**çıkıtı katkısallığı**),
- gerçekleştirilen proje faaliyetlerinin yararlanıcının ve/veya hedef grubunun davranışlarındaki gelişime katkısı (**proje sonrası davranış katkısallığı**)

araştırılarak mali destek sayesinde ortaya çıkan sonuçlar belirlenir.

Proje öncesi davranış katkısallığında; teklif çağrısının potansiyel başvuru sahiplerinin proje yapma kararına olan katkısı sorgulanmıştır.

Teklif çağrısı sayesinde;

- proje yapma kararı alan (proje fikri oluşun, geliştiren, uygulama kararı veren),
- yapmaya karar verdiği projenin ölçeğini artıran veya
- planladığı bitiş tarihini erkene alan

yararlanıcıların projelerinde Ajansın davranış katkısallığının tam olduğu, yani dara kaybı olmadığı kabul edilmiştir. Ajans desteği olmasaydı projeyi gerçekleştirmeyeceklerini, Ajansın kendilerine yön çizdiğini ve hız kazandırdığını beyan eden yararlanıcılar bu kapsamda değerlendirilmiştir.

Girdi katkısallığında; Ajans desteğinin proje faaliyetlerinin finansmanına katkısı sorgulanmıştır. Kurumun bütçe ayıramayacağı faaliyetleri destek sayesinde gerçekleştirdiği projelerde Ajansın girdi katkısallığının tam olduğu/dara kaybı olmadığı kabul edilmiştir. Ajans desteği olmasaydı projeyi gerçekleştiremeyeceklerini beyan eden yararlanıcılar bu kapsamda değerlendirilmiş olup; Ajans desteği olmasa da başka bir finansman bularak projeyi gerçekleştirebileceklerini beyan eden yararlanıcılara sağlanan girdi katkısallığında ise tam dara kaybı olduğu sonucuna varılmıştır.

Çıkıtı katkısallığında; proje faaliyetlerinin çıktılara ne oranda katkı sağladığı sorgulanmıştır. Proje sonrasında elde edilen çıktılara projenin uygulanmamış olması halinde ulaşılabilecek beklenmiyorsa Ajansın çıkıtı katkısallığında dara kaybı olmadığı kabul edilmiştir. Yararlanıcıların proje sayesinde elde edildiğini beyan ettikleri çıktılarda desteğin katkısallığının tam olduğu sonucuna varılmıştır. **Proje**

sonrası davranış katkısallığı da aynı yöntemle değerlendirilmekle birlikte, faaliyetlerin her hangi bir davranış gelişimine katkı sağlamadığı anlaşılmıştır.

Teklif çağrısının davranışlara ve girdilere katkı sağlaması projenin gerçekleşmesinde, proje faaliyetlerinin davranışlara ve çıktılara katkı sağlaması ise bunlardan beklenen sonuçların elde edilmesinde Ajans desteğinin katkısıl olduğunu gösterir. Bunun için, proje öncesi davranış ve girdi katkısallıklarından en az biri ile proje sonrası davranış ve çıktı katkısallıklarından en az birinde tam dara kaybının olmaması gerekmektedir.

Dara kaybı açısından yapılan katkısallık değerlendirmesinde;

- (uygulama öncesi davranış katkısallığında) projeyi yapma kararına etkisinde tüm projelerde tam dara kaybı olduğu, ölçek ve zamanlama kararlarına etkisinde ise değişen oranlarda dara kayıpları olduğu veya hiç olmadığı,
- tüm projelerde girdi katkısallıklarında dara kaybı olmadığı,
- tüm projelerde çıktı katkısallıklarında dara kaybı olmadığı,
- böylece, tüm projelerde ulaşılan sonuçlar üzerinde Ajans desteğinin katkısıl olduğu,

sonucuna varılmıştır.

	proje öncesi davranış katkısallığında dara kaybı (A)	girdi katkısallığında dara kaybı (B)	çıkıtı katkısallığında dara kaybı (C)	proje sonrası davranış katkısallığında dara kaybı (D)	sonuçlara ulaşılmadığı katkısallık (1-MIN(A;B))x(1-MIN(C;D))	sızıntı etkisi (-)	ikame etkisi (-)	çarpan etkisi (+) deplasman etkisi (-)	hedeflenen sonuçlara ulaşılmadığı net katkısallık
M.B.İ.S.	0%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
YÜCEL ELEKTRİK	50%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
PROLINE	0%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
UYUMSOFT	20%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
ETB	100%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
SESTEK	100%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
ARŞİVİST	0%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
KARAYEL	100%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
GENOM BİLİŞİM	50%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
IAS	20%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
PRODEA	40%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
ERGUVAN BİLİŞİM	45%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%

Sonuç olarak; Programda hedeflenerek ulaşılan çıktı/sonuçların tamamı Ajans desteğinin net katkısını göstermektedir.

10 SONUÇ

10.1 PROJELERİN GENEL DEĞERLENDİRMESİ

Projelerin başarı düzeyleri karşılaştırılırken; etkinlik, etkililik, sürdürülebilirlik ve etki değerleri 2'şer puan üzerinden değerlendirilmiştir.

- Etkinlik değerlendirmesinde (10 yıllık projeksiyon dahil);
 - (devlete olan) maliyeti kadar fayda üretemeyen projelere sıfır puan,
 - (devlete olan) maliyeti kadar fayda üretmekle birlikte, ürettiği toplam faydanın (devlet tarafından) katlanılan toplam maliyete oranı, programın ürettiği toplam faydanın (devlete) doğurduğu toplam maliyete oranını (18,9 kat) aşmayan projelere 1 puan,
 - ürettiği toplam faydanın (devlet tarafından) katlanılan toplam maliyete oranı, programın ürettiği toplam faydanın (devlete) doğurduğu toplam maliyete oranının (18,9 kat) üzerinde olan projelere ise 2 puan,
- Etkililik değerlendirmesinde;
 - hedeflerine ulaşamayan projelere sıfır puan,
 - hedeflerine ulaşmakla birlikte, hedeflerine ulaşan tüm projelerin hedeflerine ulaşma oranları ortalamasını (%100) aşmayan projelere 1 puan,
 - hedeflerine ulaşan tüm projelerin hedeflerine ulaşma oranları ortalamasının (%100) üzerinde olan projelere ise 2 puan,
- Sürdürülebilirlik değerlendirmesinde;
 - faydanın üretilmeye devam edilmediği gibi üretilmiş/ üretilmekte olan faydanın da sürdürülebilir nitelikte olmadığı projelere sıfır puan,
 - faydanın üretilmeye devam edildiği ya da üretilmekte olan faydanın sürdürülebilir nitelikte olduğu projelere 1 puan,
 - hem fayda üretilmeye devam edilmekte hem de üretilmiş/ üretilmekte olan faydanın sürdürülebilir nitelikte olduğu projelere ise 2 puan,
- Etki değerlendirmesinde;
 - 2014 yılı işletme karında artış sağlamayan projelere sıfır puan,
 - 2014 yılında işletme karında artış sağlayan tüm projelerin artış oranları ortalaması (%49,4) ve altında kar artışı sağlayan projelere 1 puan,
 - 2014 yılında işletme karında artış sağlayan tüm projelerin artış oranları ortalamasının (%49,4) üzerinde kar artışı sağlayan projelere ise 2 puan

verilerek başarı değerleri belirlenmiştir.

ve 1,25 ile çarpılmak suretiyle 10 puan üzerinden başarı düzeyleri hesaplanmıştır:

Yararlanıcı	Etkinlik		Etkililik		Sürdürülebilirlik			Etki		Toplam Başarı Puanı (10'luk sistem)
	toplam faydası / devlete maliyeti	başarı puanı	hedefine ulaşma oranı	başarı puanı	faaliyet sürdürülüyor	sürdürülebilir fayda üretilmiş	başarı puanı	Projenin sağladığı kar artış oranı (2014)	başarı puanı	
GENOM BİLİŞİM	10,07	1	100%	1	0	1	1	216,23%	2	6,25
SESTEK	26,76	2	100%	1	0	1	1	3,97%	1	6,25
ETB	2,41	1	100%	1	1	1	1	5,80%	1	6,25
PROLINE	76,11	2	100%	1	0	1	1	0,00%	0	5,00
KARAYEL	61,35	2	100%	1	0	1	1	0,00%	0	5,00
IAS	4,78	1	100%	1	0	1	1	18,99%	1	5,00
ERGUVA BİLİŞİM	3,80	1	100%	1	0	1	1	2,12%	1	5,00
YÜCEL ELEKTRİK	2,38	1	100%	1	1	1	2	0,00%	0	5,00
M.B.İ.S.	9,18	1	100%	1	0	1	1	0,00%	0	3,75
UYUMSOFT	2,71	1	100%	1	0	1	1	0,00%	0	3,75
ARŞİVİST	5,00	1	100%	1	0	1	1	0,00%	0	3,75
PRODEA	7,36	1	100%	1	0	1	1	0,00%	0	3,75

Projeler başarı ortalaması 4,90 olarak hesaplanmış olup; 12 projenin 8'inin ortalamanın üzerinde başarıya ulaştığı gözlenmektedir.

10.2 PROGRAMIN GENEL DEĞERLENDİRMESİ

Programın başarısı; etkinlik ve etki kriterleri ile katkısallık çerçevesinde değerlendirilmiştir²¹:

Programın etkinliği, tüm projelerin gerçekleşen ve beklenen net faydalarının Ajans desteğinin net katkısallığı oranındaki kısımları toplamının projelerin devlete olan maliyetleri toplamına oranlanması suretiyle hesaplanmıştır:

$$Programın Etkinliği = \frac{\sum \left(\frac{Gerçekleşen ve Beklenen}{Net Faydalar} \times Katkısallık \right)}{Projelerin Devlete Olan Maliyetleri Toplamı}$$

Programın etkisi ise; projelerin işletmelerin faaliyet karlarında 2014 yılında sağladığı artış tutarlarının Ajans desteğinin net katkısallığı oranındaki kısımları toplamının Bölgede bulunan şirketlerin 2014 yılı toplam (söz konusu artıştan arındırılmış) net karına oranlanarak hesaplanmıştır:

$$Programın Etkisi = \frac{\sum \left(\frac{2014 Yılında Proje Sayesinde}{Artan İşletme Karı} \times Katkısallık \right)}{Bölgedeki Tüm Şirketlerin 2014 Yılı Toplam Net Karı - \sum \left(\frac{2014 Yılında Proje Sayesinde}{Artan İşletme Karı} \times Katkısallık \right)}$$

Önceki bölümlerde yapılan tespitlere göre;

²¹ Teklif çağrısı aşamasında program hedefine yönelik performans göstergeleri belirlenmediğinden etkililik değerlendirmesi yapılamamıştır.

- projeler sonucunda gerçekleşen ve 10 yıl içinde gerçekleşmesi beklenen asgari toplam net faydanın parasal değerinin net bugünkü değerinin, devletin gerçekleştirdiği toplam maliyetlerin net bugünkü değerinin 16,3 katı civarında (2,93 katının devletin, 12,62 katının işletmelerin, 0,76 katının ise yeni istihdam edilenlerin faydası) olduğu,
- Bölgede bulunan şirketlerin 2014 yılı toplam net karında yüz binde 0,5 oranında artış sağlandığı,
- tüm projelerde desteğin katkısallığının tam olduğu,

dikkate alınarak;

$$\text{Programın Etkinliği} = 16,3$$

$$\text{Programın Etkisi} = \text{yüz binde } 0,5$$

hesaplanmıştır.

Buna göre;

- Programın uygulanması sonucunda işletmelerin kaynakları da harekete geçirilerek üretilen fayda değeri, 2016 yılının ikinci çeyreği itibariyle devletin yaptığı harcamalar tutarına ulaşması, 2017 yılının ikinci çeyreğinde işletmelerin harcamalarını da karşılaması ve projelerin bitimini takip eden 10 yılın sonunda **devletin yaptığı harcamaların 16,3 katı değerinde sosyal refah artışına** yol açması beklenmektedir.
- Bölgedeki küçük ve orta ölçekte işletmelerin 2014 yılı toplam net karında, rekabet edebilirlikleri artan işletmeler sayesinde, **yüz binde 0,5** oranında artış sağlanmıştır.

Havaalanı Kavşağı EGS Business Park Blokları B2 Blok Kat:16 Yeşilköy 34149 Bakırköy / İSTANBUL

T: +90 212 468 34 00 F: +90 212 468 34 44

www.istka.org.tr